

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2015 – 2019 (άρ. 268 Ν. 3852/2010)

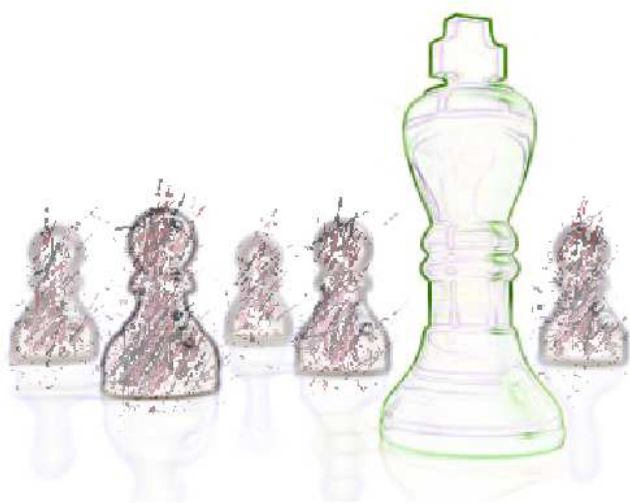
ΠΛΗΡΗΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΜΕΡΟΣ Α: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Δεκέμβριος 2015

Περίγραμμα Παρουσίασης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1.1 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
- 1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠ
- 1.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠ
- 1.4 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΠ

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- 2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
  - 2.1.1 Βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά
  - 2.1.2 Βασικά οργανωτικά & οικονομικά χαρακτηριστικά της ΠΔΜ ως οργανισμού
- 2.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
  - 2.2.1 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της ΠΔΜ ως γεωγραφικής ενότητας
  - 2.2.2 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της ΠΔΜ ως οργανισμού
  - 2.2.3 Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης ανά τομέα ανάπτυξης

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- 3.1 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΔΜ
  - 3.1.1 Δήλωση Αποστολής
  - 3.1.2 Αναπτυξιακό Όραμα
  - 3.1.3 Κατευθυντήριες Αξίες και Πολιτικές Επιλογές
- 3.2 ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ & ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
- 3.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΠ
- 3.4 ΒΑΣΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΠ & ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

-
- 1.1 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**
- 1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠ**
- 1.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠ**
- 1.4 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ & ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠ**

Θεσμικό Πλαίσιο

Θέσπιση για 1η φορά της υποχρέωσης κατάρτισης πενταετών ΕΠ από τους ΟΤΑ β' βαθμού

άρθρο 268 Ν. 3852/2010

(ΦΕΚ Α' 87) «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*»

Καθορισμός περιεχομένου/διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των ΕΠ

ΥΑ 74754/30-12-2010 ΥΠΕΣΑΗΔ
(ΦΕΚ 2043/Β'/30-12-2010)

(καταργήθηκε)

ΥΑ 35829/22-9-2014 ΥΠΕΣ
(ΦΕΚ 2642/Β'/6-10-2014)

Σκοπός & Στόχοι του ΕΠ

Εργαλείο
προώθησης της
**περιφερειακής
ανάπτυξης**

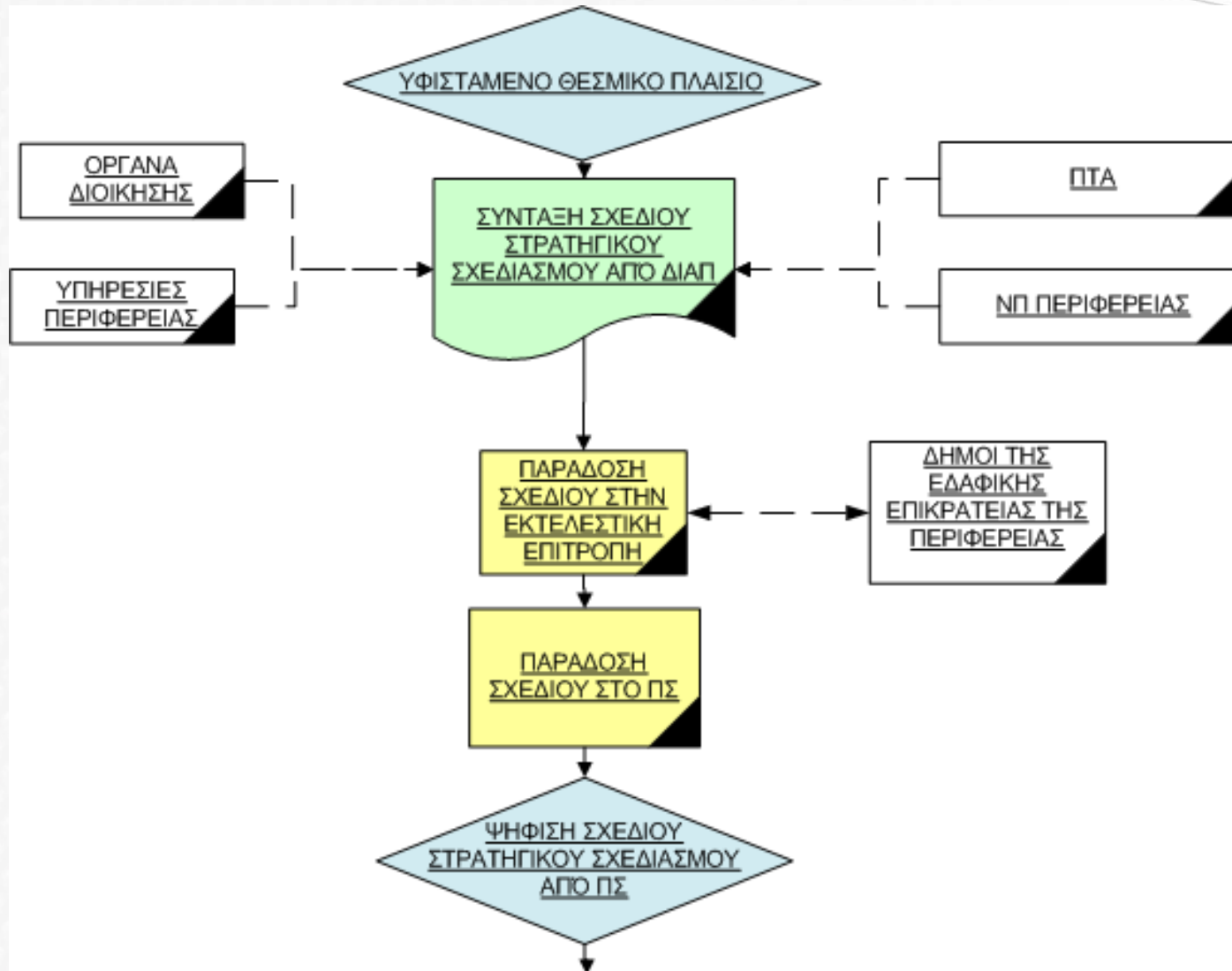
ΕΠ ΠΔΜ
2015-2019

Εργαλείο
προώθησης της
**εσωτερικής
ανάπτυξης**

Κύρια χαρακτηριστικά

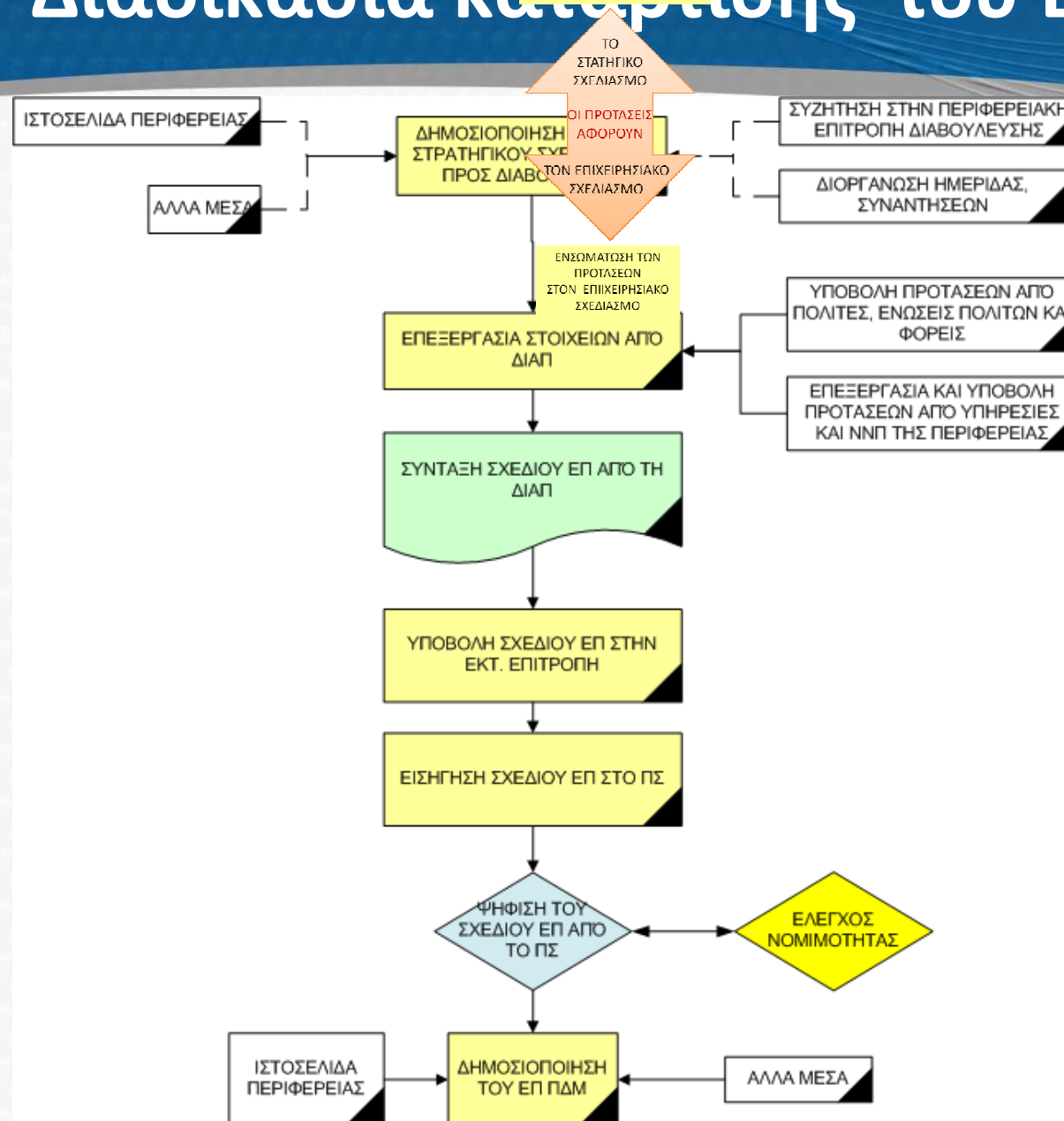
- Πολυτομεακό πρόγραμμα **περιφερειακής & οργανωτικής/λειτουργικής ανάπτυξης** της ΠΔΜ
- 5ετές πρόγραμμα δράσης που **αντανακλά το Όραμα** της Περιφερειακής Αρχής & τις **Αναπτυξιακές Προτεραιότητες**
- Οργανικό στοιχείο της **καθημερινής λειτουργίας & διοίκησης**
- Προϊόν **συλλογικής εργασίας** όλων των εμπλεκόμενων (αιρετά όργανα, υπηρεσιακά στελέχη, ΠΤΑ, τοπικοί περιφερειακοί φορείς, ομάδες πολιτών)
- Αξιοποίηση **Δεικτών επίδοσης** (on-going διαδικασία αξιολόγησης)
- Βάση για **διαβούλευση** & ανάπτυξη **συνεργασιών** με φορείς ιδιωτικού, δημόσιου & κοινωνικού τομέα σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό & διεθνές επίπεδο

Διαδικασία κατάρτισης του ΕΠ (1/2)

ΕΝΔΟΜΑΤΟΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ
& ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΤΗΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ

Διάρθρωση & Περιεχόμενο ΕΠ

Α΄ Φάση: Μέρος Α - Στρατηγικός Σχεδιασμός

- Περιγραφή & Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης της ΠΔΜ
- Καθορισμός στρατηγικής της ΠΔΜ
- Ενδεικτική διάρθρωση του ΕΠ σε Άξονες – Μέτρα – Στόχους

Β΄ Φάση: Μέρος Β - Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

- Πενταετές Πρόγραμμα Δράσεων
- Οικονομικό Πρόγραμμα
- Δείκτες Παρακολούθησης & Αξιολόγησης του Προγράμματος

2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- 2.1.1 Βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά**
- 2.1.2 Βασικά οργανωτικά & οικονομικά χαρακτηριστικά της ΠΔΜ ως οργανισμού**

2.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

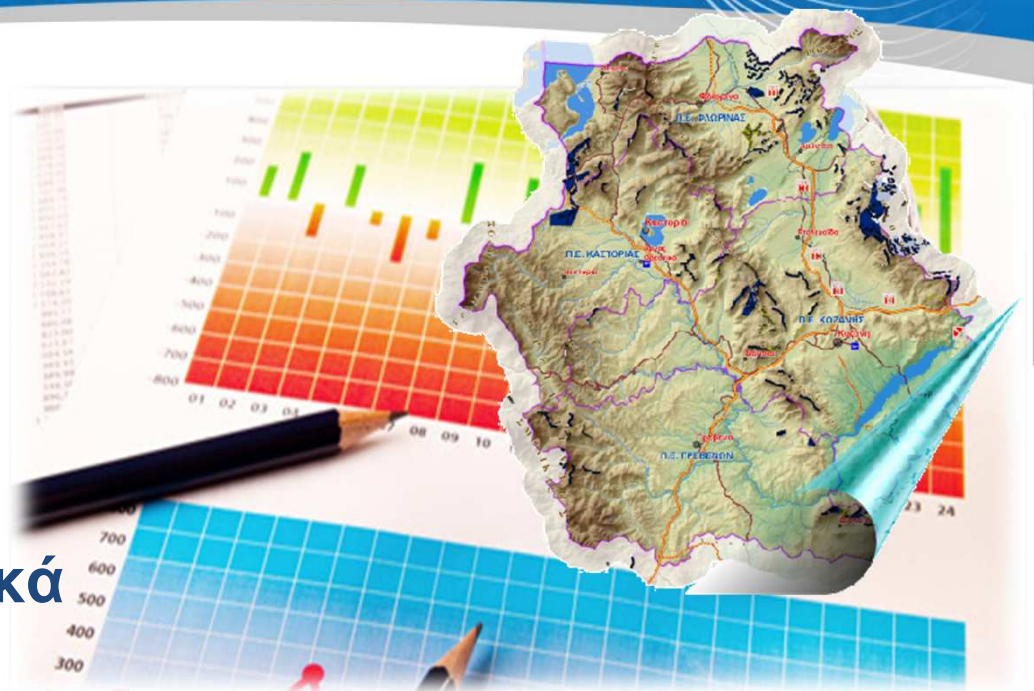
- 2.2.1 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της ΠΔΜ ως γεωγραφικής ενότητας**
- 2.2.2 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ της ΠΔΜ ως οργανισμού**
- 2.2.3 Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης ανά τομέα ανάπτυξης**

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

2.1.1 Βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά & αναπτυξιακά χαρακτηριστικά

Κύρια Δημογραφικά Χαρακτηριστικά (1/4)

Η ΠΔΜ αποτελεί μία χωρική ενότητα συνολικής έκτασης **9.451 km²** (7,16% της χώρας) με πληθυσμό **283.689 κατοίκους** (2,6% της χώρας) που απαρτίζεται από **4 Περιφερειακές Ενότητες**: Κοζάνη, Γρεβενά, Καστοριά, Φλώρινα.

Η αλλαγή του αυτοδιοικητικού χάρτη της χώρας απέδωσε **12 Δήμους** στην επικράτειά της, έναντι των 44 Δήμων 17 Κοινοτήτων που είχαν δημιουργηθεί το 1997 με την αναδιάταξη του σχεδίου «Καποδίστριας» (Ν. 2539/97).

<u>Διοικητική διαίρεση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας</u>	
<u>Έκταση</u> : 9.451 χμ ² · <u>Πληθυσμός</u> : 301.522 (απογρ. 2001) · <u>Έδρα</u> : Κοζάνη	
<u>Π.Ε. Γρεβενών</u>	Δήμος Γρεβενών · Δήμος Δεσκάτης
<u>Π.Ε. Καστοριάς</u>	Δήμος Καστοριάς · Δήμος Νεστορίου · Δήμος Ορεστίδος
<u>Π.Ε. Κοζάνης</u>	Δήμος Βοΐου · Δήμος Εορδαίας · Δήμος Κοζάνης · Δήμος Σερβίων - Βελβεντού
<u>Π.Ε. Φλώρινας</u>	Δήμος Αμυνταίου · Δήμος Πρεσπών · Δήμος Φλώρινας

Πηγή: ΥΠΕΣ (2012) ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κύρια Δημογραφικά Χαρακτηριστικά (2/4)

Κύρια δημογραφική τάση: Πληθυσμιακή συρρίκνωση & γήρανση

Πληθυσμός ΠΔΜ

- Ο **3ος μικρότερος αριθμητικά** (μετά τα Ιόνια Νησιά & τα Νησιά Β. Αιγαίου)
- Συγκεντρώνεται σε ποσοστό σχεδόν **50%** στην **ΠΕ Κοζάνης**
- Μειώθηκε σημαντικά κατά την τελευταία 10ετία στο σύνολό του, με υψηλότερη τάση να εμφανίζεται στην **ΠΕ Γρεβενών**, όπου εμφανίζονται οι υψηλότεροι δείκτες γήρανσης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο (*Eurostat, 2014*)
- Αυξημένα % σε μη παραγωγικές ηλικιακές ομάδες (**γηρασμένος πληθυσμός**) & μικρά % στις πλέον παραγωγικές ηλικιακές ομάδες

Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 2011

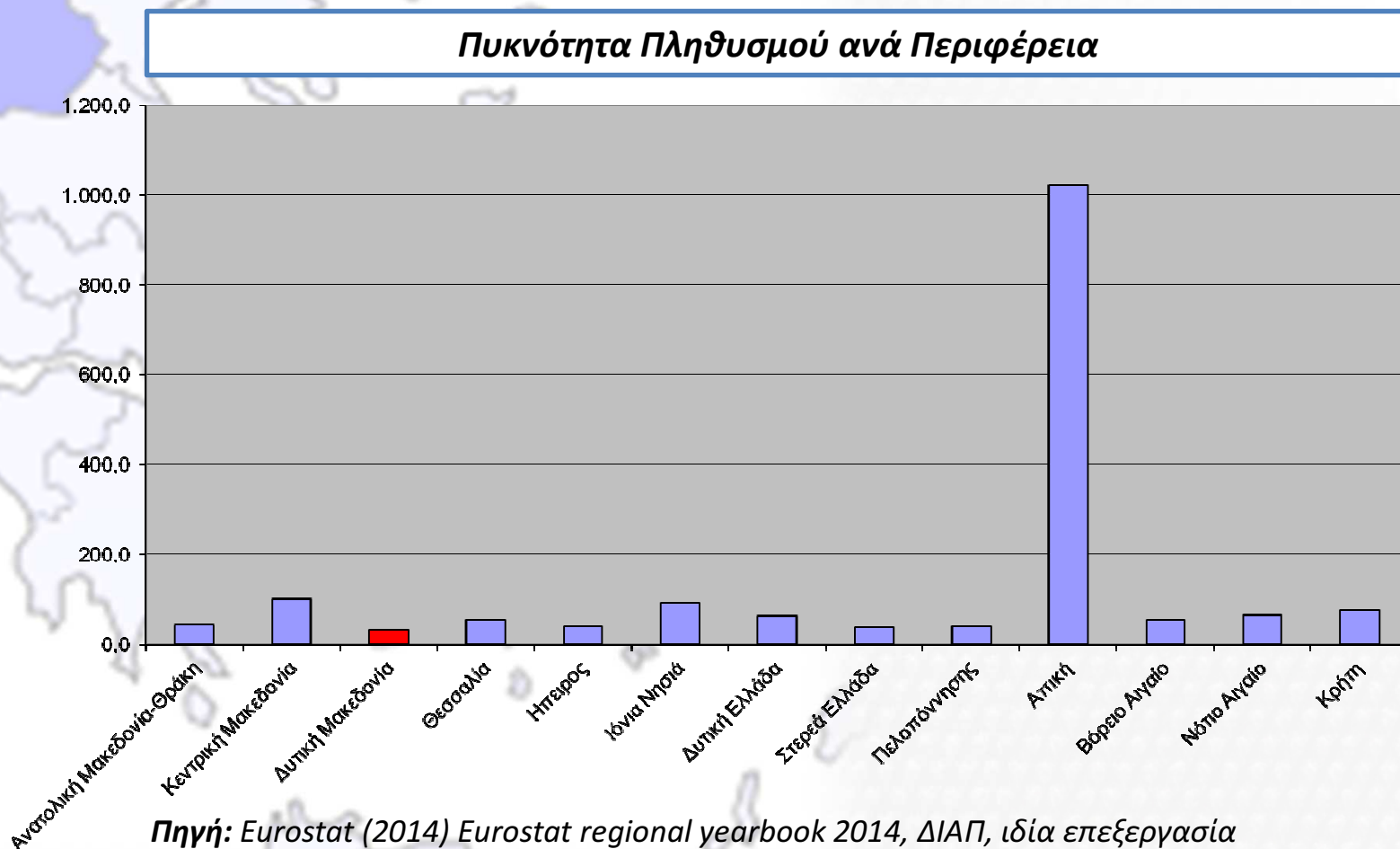
Γεωγραφική Ενότητα	Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	Π.Ε. Γρεβενών (ΠΕ1)	Π.Ε. Καστοριάς (ΠΕ2)	Π.Ε. Κοζάνης (ΠΕ3)	Π.Ε. Φλώρινας (ΠΕ4)
Κάτοικοι	283.689	31.757	50.322	150.196	51.414

Πηγή: Απόφαση ΕΛ.ΣΤΑΤ αριθμ. ΓΠ-191 (ΦΕΚ 3465/Β'/28.12.2012), www.statistics.gr

Κύρια Δημογραφικά Χαρακτηριστικά (3/4)

Η ΠΔΜ εμφανίζει τη μικρότερη πληθυσμιακή πυκνότητα →
η πιο αραιοκατοικημένη περιφέρεια της χώρας (**30,4 κάτοικοι/km²**)

Κύρια Δημογραφικά Χαρακτηριστικά (4/4)

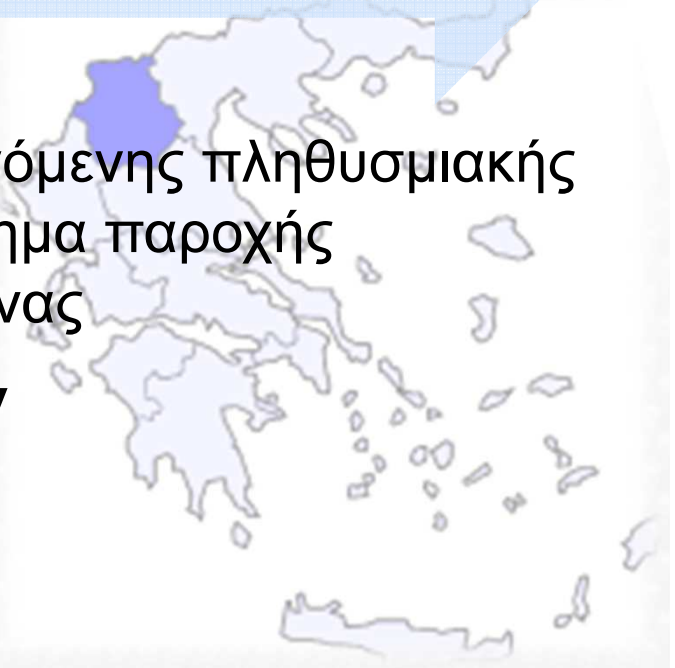
Συμπεράσματα

Τα παραπάνω δημογραφικά χαρακτηριστικά, σε συνδυασμό με την αναμενόμενη μείωση της πληθυσμιακής δυναμικής, ως γενικευμένο φαινόμενο της χώρας κυρίως λόγω της αυξανόμενης μεταναστευτικής εκροής ως απόρροια της οικονομικής κρίσης, καθιστούν επιτακτική την

ανάγκη σχεδιασμού & υλοποίησης ενός στρατηγικού πλαισίου προσανατολισμένου στην **τοπική ανάπτυξη & απασχολησιμότητα**

Βασική στρατηγική επιλογή

- ➡ Άμβλυνση των επιπτώσεων της αυξανόμενης πληθυσμιακής γήρανσης στο ήδη επιβαρυνμένο σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας & κοινωνικής μέριμνας
- ➡ **Ανάληψη δράσεων με γνώμονα την κοινωνική ευημερία & συνοχή**

Η θέση & ο ρόλος της ΠΔΜ στο διεθνή & ευρωπαϊκό χώρο

Κύριες Στρατηγικές Κατευθύνσεις στο πλαίσιο του ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Μακεδονίας

- Αξιοποίηση της **κομβικής γεωπολιτικής της θέσης**, ως «Πύλη εισόδου» της Ελλάδας και της ΕΕ στα Δυτικά Βαλκάνια & χωρική ολοκλήρωση ενός **ισόρροπου & πολυκεντρικού διασυννοριακού χώρου**
- Βελτίωση της **συνδεσιμότητάς της** (Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών) & ενίσχυση του **ενεργειακού & επιχειρηματικού** της ρόλου
- Αναβάθμιση της θέσης της στα **Διευρωπαϊκά Ενεργειακά Δίκτυα**
- Ανάπτυξη μιας δυνατής εξωστρεφούς τοπικής οικονομίας με αξιοποίηση των **ιδιαίτερων χαρακτηριστικών φυσικών γνωρισμάτων** της (π.χ. το μεγαλύτερο στη χώρα δυναμικό επιφανειακών υδάτων, σχεδόν 65%, με 11 φυσικές & τεχνητές λίμνες) & **ενίσχυση των ανθεκτικότερων κλάδων** της.

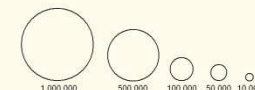
Χάρτης 5: Πύλες - Πόλοι και Άξονες Ανάπτυξης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΟΛΙΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Μητροπόλεις
- Πρωτεύουσες εθνικοί πόλοι
- Δευτερεύουσες εθνικοί πόλοι
- Λοιποί εθνικοί πόλοι

ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ 2001

ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Κύριοι χερσαίοι άξονες ανάπτυξης
- Θαλάσσιοι άξονες σύνδεσης

ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- Περιοχή νησιωτικού πολυπολικού συμπλέγματος
- Κύριες αναπτυξιακές ενότητες
- Εξωπ.: κύριες λειτουργικές συνδέσεις με ηπειρωτική χώρα & Κρήτη.

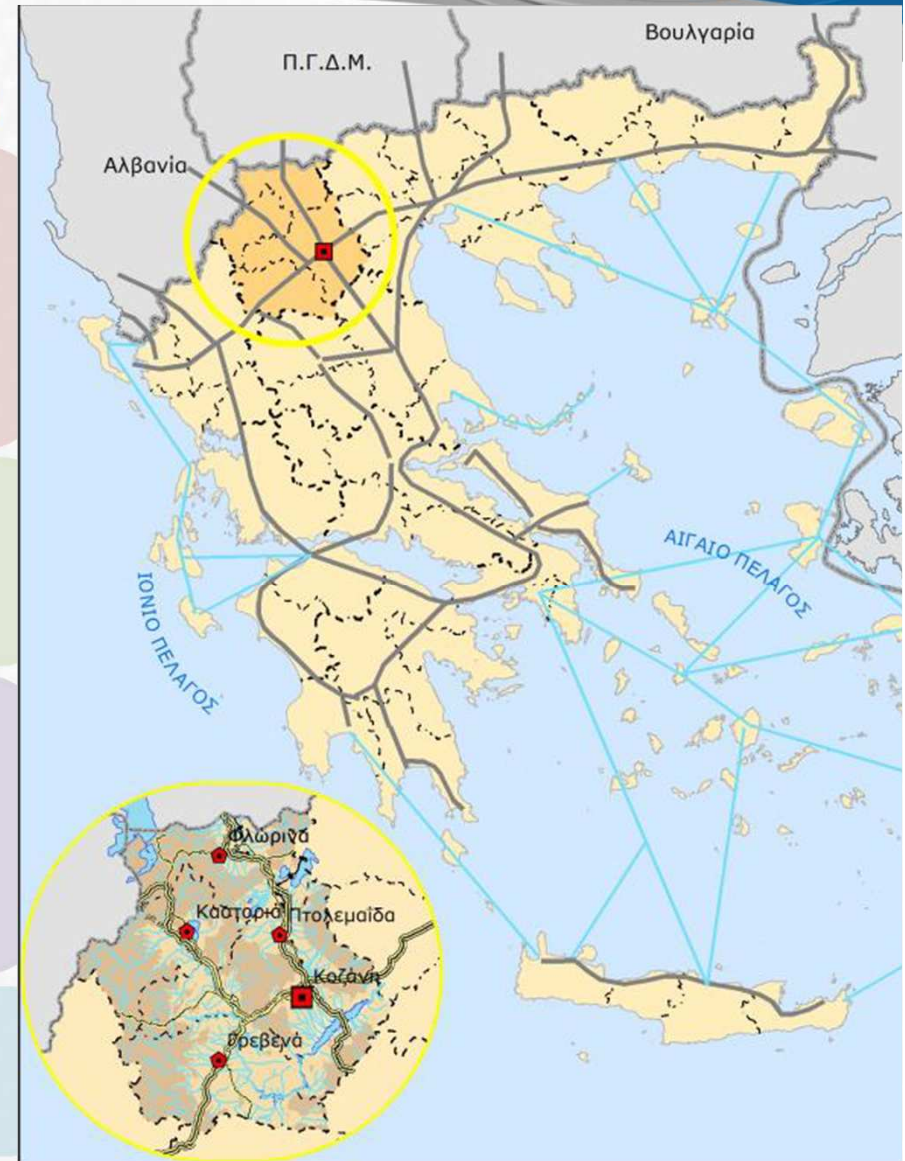
*Πηγή: ΕΣΥΕ - Απογραφή 2001

Ο ρόλος της ΠΔΜ στον εθνικό χώρο

Κύριες Στρατηγικές Κατευθύνσεις στο πλαίσιο του ΠΠΧΣΑΑ Δυτικής Μακεδονίας

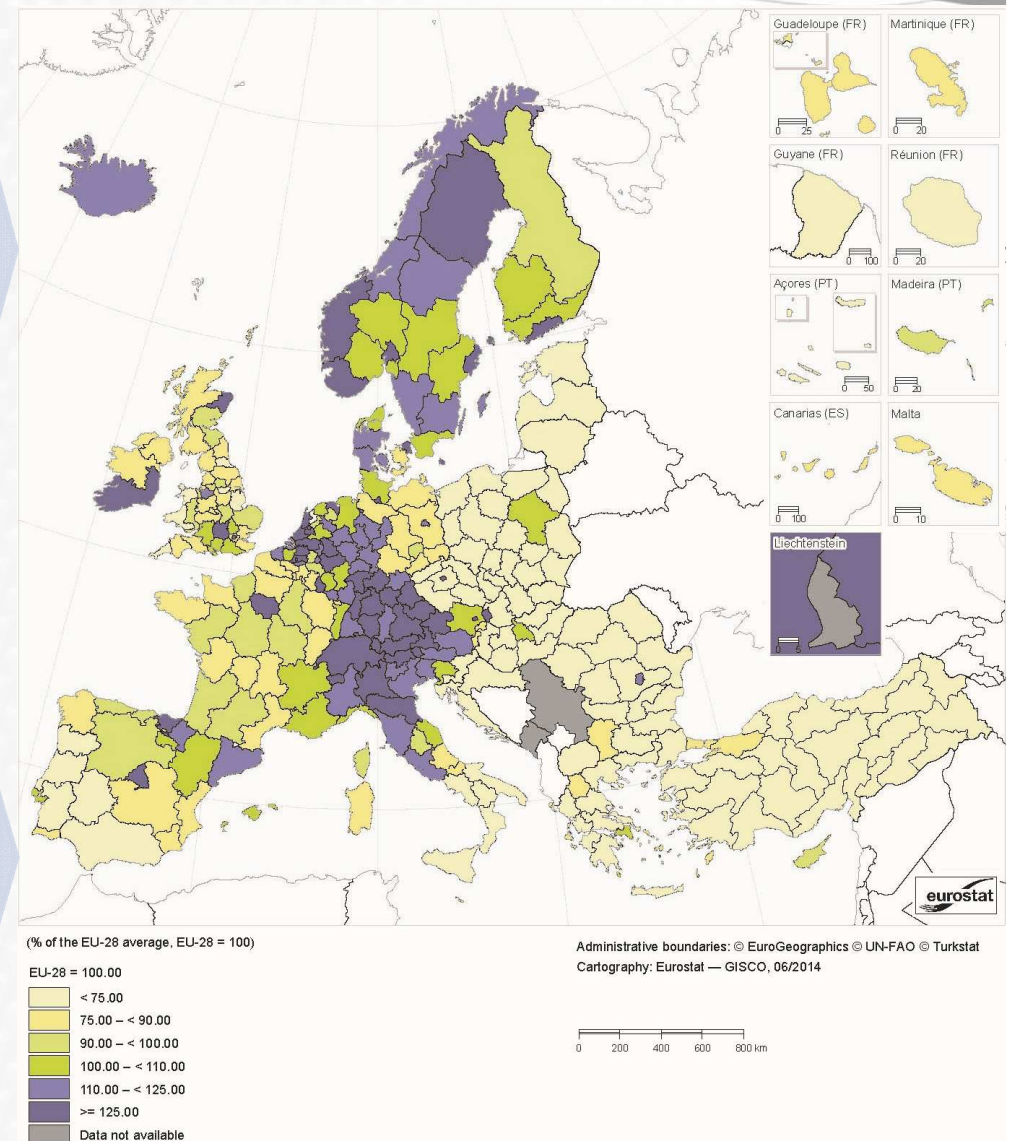
- **Αναστροφή της πληθυσμιακής συρρίκνωσης & αναβάθμιση της θέσης της ως προς την πληθυσμιακή της κατάσταση με τη συγκράτηση & προσέλκυση πληθυσμού**
- **Αύξηση των λειτουργικών διασυνδέσεων με τις γειτονικές Περιφέρειες**
- **Διατήρηση & περαιτέρω αναβάθμιση του ρόλου της ως του σημαντικότερου ενεργειακού κέντρου με διασύνδεση με τον Εθνικό Ενεργειακό Σχεδιασμό & μετάβαση στη μεταλιγνιτική περίοδο**
- **Αναβάθμιση εξαγωγικού χαρακτήρα όλων των κλάδων της περιφερειακής οικονομίας**

Βασικά αναπτυξιακά μεγέθη (1/6)

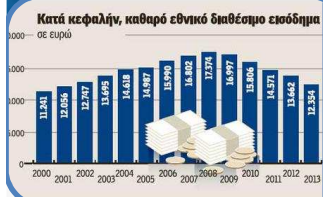
Στο πλαίσιο της 4ης Προγραμματικής Περιόδου η ΠΔΜ ήταν μια από τις 3 **Περιφέρειες Στατιστικής Σύγκλισης (Phasing Out)** της Ελλάδας με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της σε ΜΑΔ υψηλότερο του 75% του αντίστοιχου της ΕΕ-25 & μικρότερο του 75% της ΕΕ-15 (έτος βάσης υπολογισμού 2003).

Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο, εντάσσεται στις **Περιφέρειες Μεταβατικής Στήριξης**, αφού το κατά κεφαλήν ΑΕΠ για την περίοδο 2007 – 2009 ανήλθε στο **85,6%** του αντίστοιχου της ΕΕ-27.

Βασικά αναπτυξιακά μεγέθη (2/6)

- Η **μονοδιάστατη προσέγγιση** που ερμηνεύει το επίπεδο ευημερίας αποκλειστικά με το παραγόμενο κατά κεφαλήν ΑΕΠ αποδείχθηκε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πλήρη αναπτυξιακή πραγματικότητα.

- Η παραπάνω κατάταξη **ΔΕΝ** ανταποκρίνεται στη σημερινή εικόνα, δεδομένου ότι η πρωτοφανής κρίση που πλήττει τη χώρα έχει επηρεάσει αρνητικά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε ΜΑΔ) της ΠΔΜ, διαμορφώνοντάς το σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη σε επίπεδο ΕΕ-27 και συγκεκριμένα στο **80%** του αντίστοιχου μέσου όρου.

ΑΕΠ ανά κάτοικο σε ΜΑΔ σε εθνικό, περιφερειακό (ΠΔΜ) και ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΕ-27), 2008-2010

	Δυτική Μακεδονία		Ελλάδα		ΕΕ-27	
	ΜΑΔ	% ΕΠΙ ΤΟΥ Μ.Ο. ΕΕ-27	ΜΑΔ	% ΕΠΙ ΤΟΥ Μ.Ο. ΕΕ-27	ΜΑΔ	% ΕΠΙ ΤΟΥ Μ.Ο. ΕΕ-27
2008	21,300	85	23,100	92	25,100	100
2009	20,100	86	22,100	94	23,500	100
2010	19,600	80	21,200	87	24,500	100

Πηγή: EUROSTAT (2014)

Βασικά αναπτυξιακά μεγέθη (3/6)

Η ενδοπεριφερειακή εικόνα παρουσιάζει έντονες ανισότητες, με την ΠΕ Καστοριάς να βρίσκεται στη δυσμενέστερη θέση & την ΠΕ Κοζάνης με διαφορά στην καλύτερη.

Επίπεδο ανάπτυξης & ευημερίας, ΑΕΠ/κάτοικο σε ΜΑΔ

	Π.Ε. Γρεβενών	Π.Ε. Καστοριάς	Π.Ε. Κοζάνης	Π.Ε. Φλώρινας
Πληθυσμός	31.757	50.322	150.196	51.414
Πυκνότητα Πληθυσμού	13,745	29.25	42,454	26,549
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ΜΑΔ*	12.500	12.200	21.800	20.500
ΑΕΠ σε ΜΑΔ (% του μέσου όρου της χώρας)*	61	59	106	100
ΑΕΠ σε ΜΑΔ (% του μέσου όρου της ΕΕ27)*	57	56	100	94

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, απογραφή, 2011

Απασχόληση

➔ 1η σε % ανεργίας, μαζί με τη Δυτική Ελλάδα
(29%, ΕΛΣΤΑΤ - 1ο τρίμηνο 2015)

➔ 2η θέση μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ27 σε % ανεργίας νέων
(70,6%, Eurostat - Απρίλιος 2014)

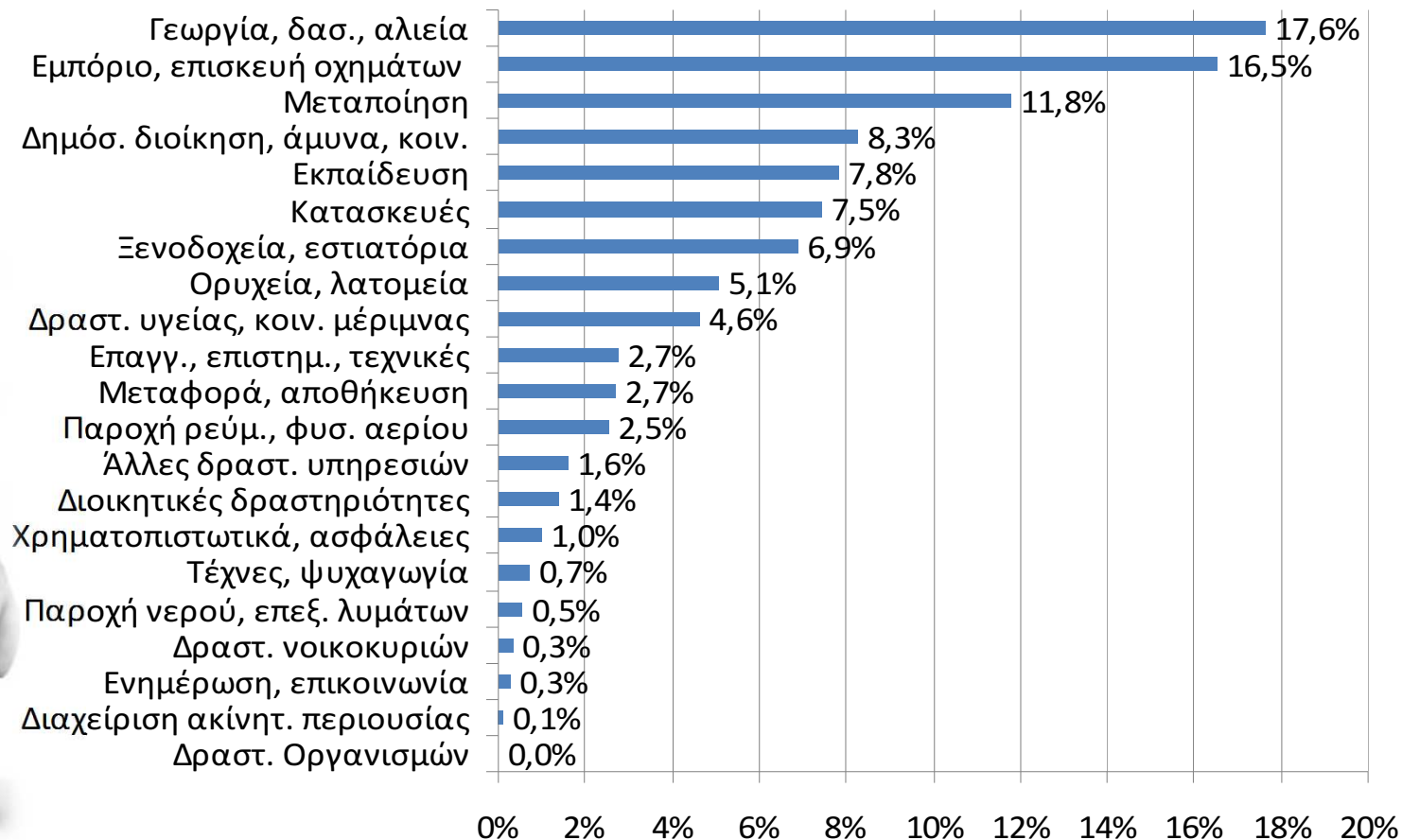
Ανεργία (%) κατά Περιφέρεια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Α' τρίμηνο 2014	Β' τρίμηνο 2014	Γ' τρίμηνο 2014	Δ' τρίμηνο 2014	Α' τρίμηνο 2015
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	27,8	26,6	25,5	26,1	26,6
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	25,4	23,8	23,0	24,4	24,8
Κεντρική Μακεδονία	29,9	29,4	27,8	27,9	27,4
Δυτική Μακεδονία	28,4	27,3	26,7	27,9	29,0
Ήπειρος	28,5	28,3	25,9	24,5	25,5
Θεσσαλία	25,2	25,1	25,4	25,8	26,8
Ιόνια Νησιά	27,4	21,1	16,1	21,2	28,9
Δυτική Ελλάδα	29,7	29,9	27,5	27,8	29,0
Στερεά Ελλάδα	27,6	26,8	26,0	27,0	26,4
Αττική	28,0	27,4	27,1	26,8	26,7
Πελοπόννησος	23,4	23,6	23,0	23,4	23,9
Βόρειο Αιγαίο	24,4	22,7	21,6	20,5	20,2
Νότιο Αιγαίο	30,3	17,9	15,2	16,9	25,4
Κρήτη	26,9	22,8	20,9	25,3	27,2

Βασικά αναπτυξιακά μεγέθη (5/6)

**Διάρθρωση απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην
Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2011**

Πηγή: Πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο της απασχόλησης κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και
επάγγελμα 2008-2011, ΕΥΣΕΚΤ / Έρευνες Εργατικού Δυναμικού, ΕΛΣΤΑΤ

Βασικά αναπτυξιακά μεγέθη (6/6)

**Παραγόμενο ΑΕΠ
(2,3% του εθνικού ΑΕΠ)**

54,7% από τις
Υπηρεσίες

6,8% από τη Γεωργία

38,5% από τη Βιομηχανία –
Κατασκευές (στις οποίες
συμπεριλαμβάνονται οι τομείς των
μεταλλείων – ορυχείων με 9,8%
και της Ενέργειας με 18,6%)

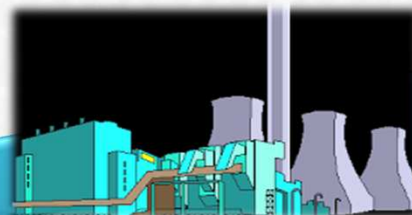

Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

16,7% του ενεργού
πληθυσμού απασχολείται
στον πρωτογενή τομέα

Πρωτογενής τομέας

28,10% στον
δευτερογενή τομέα

55,08% στον
τριογενή τομέα

Βασικά χαρακτηριστικά ΠΔΜ ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

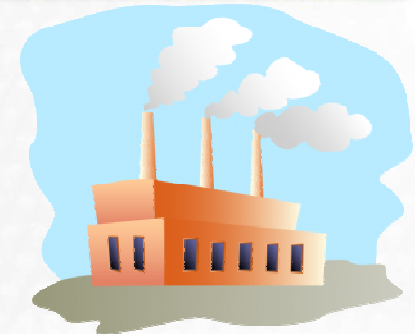
Πρωτογενής τομέας

Δυνατότητα, παρά τη σημαντική συρρίκνωση, αύξησης της συμμετοχής του στο ΑΕΠ της Περιφέρειας & συμβολής στην αύξηση της απασχόλησης, μέσω **αύξησης της παραγωγής, τυποποίησης, εμπορίας γεωργικών & κτηνοτροφικών προϊόντων ποιότητας & ιδιαίτερης τοπικής σημασίας.**

Δευτερογενής τομέας

Ανάπτυξη ισχυρών **μονο-δραστηριοτήτων** με χωρικές εξειδικεύσεις οικονομικής δραστηριότητας (κύκλωμα λιγνίτη-ενέργειας / **ενεργειακό κέντρο της χώρας** / Άξονας Κοζάνη – Πτολεμαΐδα – Αμύνταιο – Φλώρινα & **τομέας γούνας** / Καστοριά – Σιάτιστα). Νέα κατεύθυνση δύναται να αποτελέσει η **μεταποίηση ποιοτικών αγροτικών προϊόντων.**

Τριτογενής τομέας

Αξιόλογο **φυσικό περιβάλλον** & πλούσια **πολιτιστική κληρονομιά**, με σημαντικές **δυνατότητες τουριστικής εκμετάλλευσης**. Απαιτούνται παρεμβάσεις **αναβάθμισης του τουριστικού προφίλ** της Περιφέρειας.

2.1.2 Βασικά οργανωτικά & οικονομικά χαρακτηριστικά της ΠΔΜ ως Οργανισμού

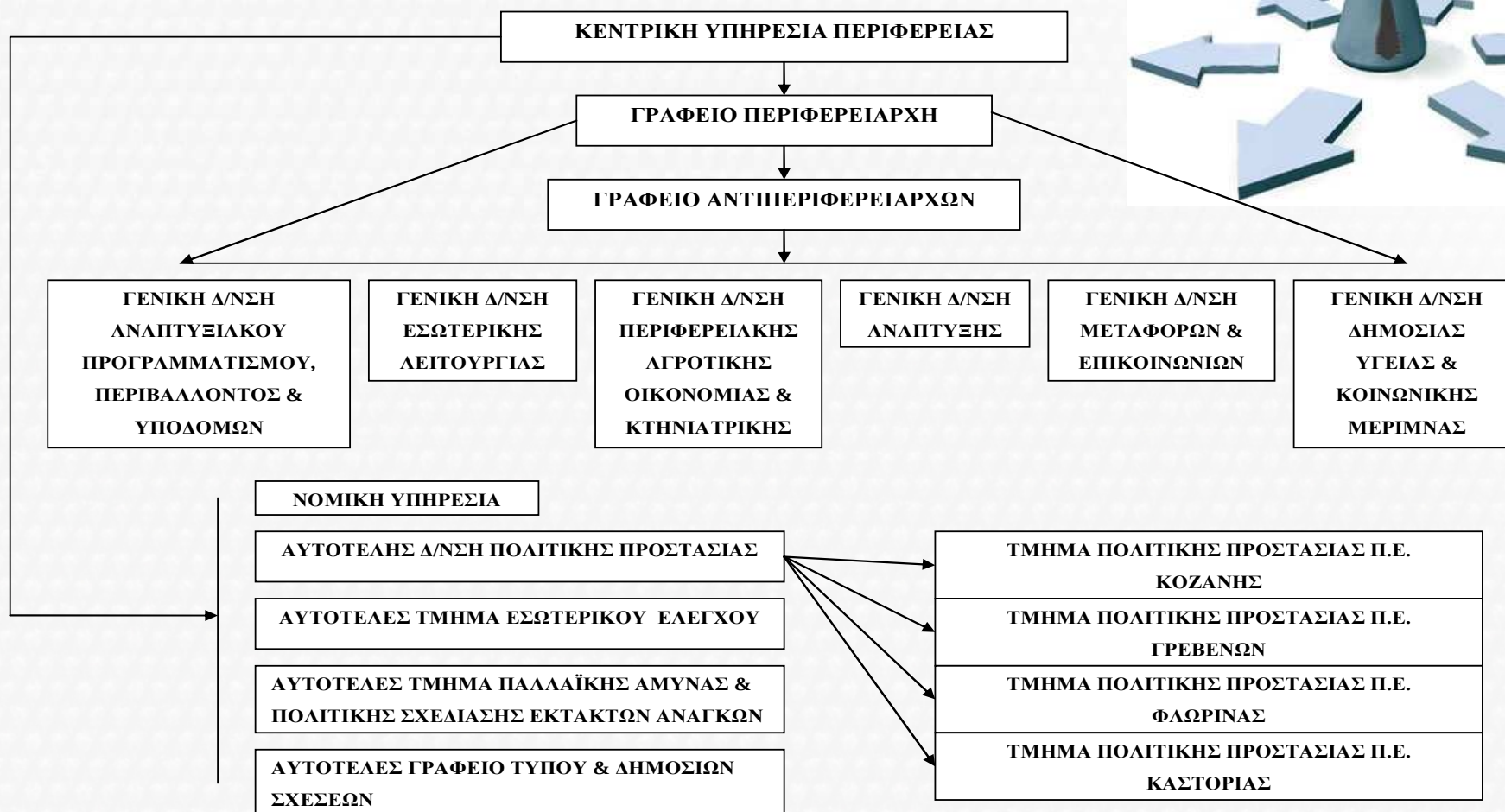

Οργάνωση & Λειτουργία της ΠΔΜ - οριζόντιες υπηρεσίες (1/3)

Εσωτερική οργάνωση ΠΔΜ, μετά την εφαρμογή του
Ν.3852/2010 (Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»):

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

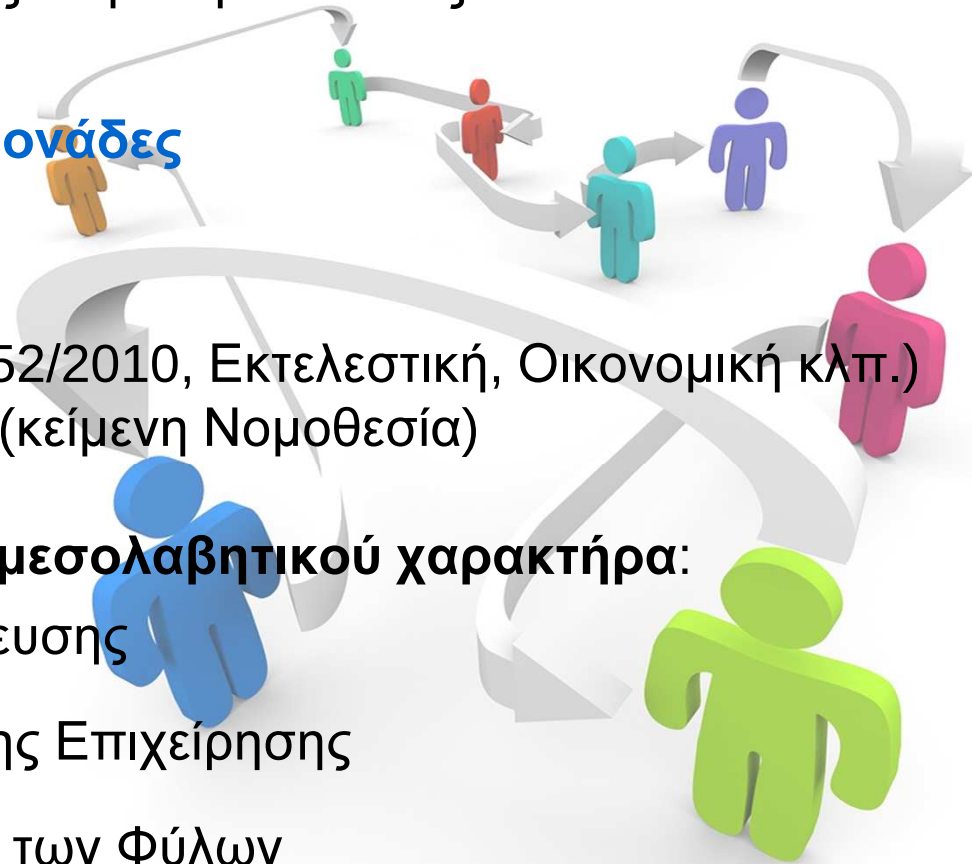

Οργάνωση & Λειτουργία της ΠΔΜ - οριζόντιες υπηρεσίες (2/3)

Συνολικά ο **Οργανισμός της ΠΔΜ (ΠΔ 146/2010)** προβλέπει :

- ➡ **6 Γενικές Διευθύνσεις**
- ➡ **36 Διευθύνσεις** κατανεμημένες στην έδρα και στις ΠΕ
- ➡ **145 Τμήματα**
- ➡ **4 Αυτοτελείς Υπηρεσιακές Μονάδες**
- ➡ **Νομική Υπηρεσία**
- ➡ Λειτουργία **Επιτροπών** (Ν. 3852/2010, Εκτελεστική, Οικονομική κλπ.) και 97 κατηγοριών Επιτροπών (κείμενη Νομοθεσία)
- ➡ **Όργανα γνωμοδοτικού & διαμεσολαβητικού χαρακτήρα:**
  - Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης
  - Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης
  - Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων

Οργάνωση & Λειτουργία της ΠΔΜ - οριζόντιες υπηρεσίες (3/3)

Στελεχιακό δυναμικό ΠΔΜ: **611** εργαζόμενοι

Δυνατό σημείο:

Επιστημονικά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό

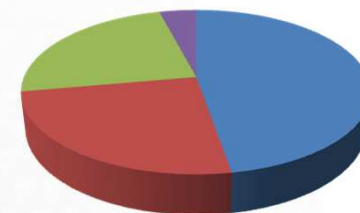
47,30% ΠΕ

24,87% ΤΕ

72,17%

23,73% ΔΕ

4,09% ΥΕ

Ανθρώπινο Δυναμικό Περιφερειακών Ενοτήτων

Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. 1: Γρεβενών		
Πλήθος:	2011	2015
	111	90
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. 2: Καστοριάς		
Πλήθος:	154	125
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. 3: Κοζάνης		
Πλήθος:	316	259
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. 4: Φλώρινας		
Πλήθος:	171	137

Πηγή: ΔιΑΠ, ίδια επεξεργασία

752

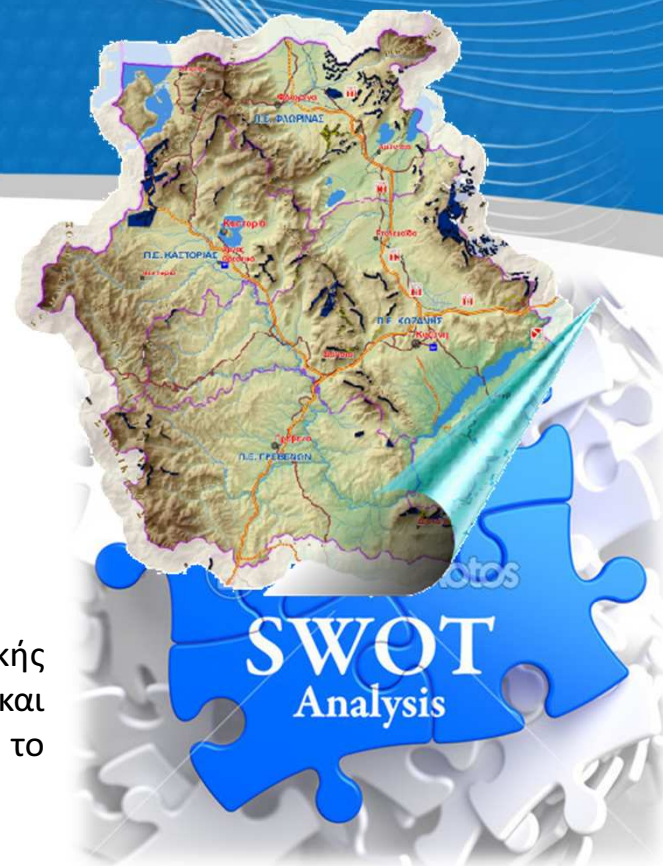
611

-18,75%

2.2.1 SWOT ANALYSE ΠΔΜ ως γεωγραφικής ενότητας*

* Δεδομένου ότι έχουν προσδιοριστεί οι (11) Θεματικοί Στόχοι της Στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020», η ανάλυση προσδιορίζεται με τη βοήθεια της ΕΔΑ και του ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας 2014~2020, λαμβάνοντας υπόψη ότι το τελευταίο έχει προσφάτως συζητηθεί, αξιολογηθεί και εγκριθεί

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (1/19)

ΘΣ1.Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Γεωγραφική θέση Περιφέρειας – κομβικό σημείο (εγγύτητας σε Θεσσαλονίκη, Ήπειρο & Δυτικά Βαλκάνια) και σημαντικά έργα υποδομής (Εγνατία Οδός - Κάθετοι άξονες κ.α.) που υπό συνθήκες θα μπορούσαν να την αναδείξουν ως Κέντρο Επιχειρηματικότητας/ Καινοτομίας στην ευρύτερη περιοχή.
- Δ2. Πρωτογενής τομέας με παραγωγή ποιοτικών προϊόντων που μπορεί να τροφοδοτεί αντίστοιχους κλάδους του δευτερογενούς.
- Δ3. Ενεργειακό κέντρο της χώρας & ισχυρή εξειδίκευση στην τεχνογνωσία των ενεργειακών δραστηριοτήτων.
- Δ4. Ιδιαιτερότητα της φυσικής (συνδυασμός ορεινών και υδάτινων όγκων), πολιτιστικής και πολιτισμικής κληρονομιάς.
- Δ5. Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στους τομείς της ενέργειας και της γουνοποιίας.
- Δ6. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ.
- Δ7. Μοναδικότητα στην εκτροφή γουνοφόρων ζώων
- Δ8. Σημαντική παραγωγή οσπριοειδών καθώς και προϊόντων με θετικό εμπορικό ισοζύγιο (κρασιά, φρούτα)
- Δ9. Λειτουργία των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των ΙΔΕΠ – ΚΤΕ.
- Δ10. Ικανοποιητικό δίκτυο τηλεπικοινωνιακών υποδομών.
- Δ11. Εμπειρία από τη συμμετοχή φορέων της Περιφέρειας σε Προγράμματα με έμφαση στην Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία.

Αδυναμίες

- A1. Γεωγραφική θέση σε γειτνίαση με χώρες των Δυτικών Βαλκανίων χαμηλών επιδόσεων σε ΕΤΑΚ, δεν έχει δημιουργήσει μέχρι στιγμής ισχυρές διασυνοριακές διασυνδέσεις, ενώ η Θεσσαλονίκη λειτουργεί σημειακά ως ανταγωνιστικός πόλος σε δράσεις ΕΤΑΚ.
- A2. Απουσία Περιφερειακής πολιτικής για την Ε&ΤΑ και την Καινοτομία.
- A3. Περιορισμένο εύρος κλαδικής εξειδίκευσης και μικρό μερίδιο προϊόντων τεχνολογικής έντασης ή έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- A4. Περιορισμένη χωρική κλίμακα ανάπτυξης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- A5. Τοπική οικονομία μη επαρκώς διασυνδεδεμένη με το σύστημα ενέργειας, στον τομέα της τεχνολογικής εξέλιξης των τοπικών επιχειρήσεων.
- A6. Χαμηλή εξειδίκευση και διασύνδεση με ακαδημαϊκά – ερευνητικά ιδρύματα που οδήγησαν τα προηγούμενα χρόνια σε χαμηλά ποσοστά ενσωμάτωσης τεχνολογικής καινοτομίας και αλλαγής των παραδοσιακών τρόπων παραγωγής.
- A7. Περιβαλλοντικά προβλήματα κύρια στις περιοχές της ενεργειακής παραγωγής (άξονας Κοζάνης - Πτολεμαΐδας - Φλώρινας) που επηρεάζουν αρνητικά λοιπούς τομείς της επιχειρηματικότητας.
- A8. Χαμηλή έως καθόλου διασύνδεση των τοπικών επιχειρήσεων σε δίκτυα για κοινή προώθηση αγροτικών προϊόντων και τουρισμού.
- A9. Ανεπαρκής προβολή και ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος σε επίπεδο υποδομών και υπηρεσιών που να αναδεικνύει την τοπική ιστορική φυσιογνωμία, τον φυσικό πλούτο και τα ποιοτικά προϊόντα της Περιφέρειας.
- A10. Πολύ χαμηλή ανάπτυξη εφαρμογών αξιοποίησης ΤΠΕ και καινοτομικών εφαρμογών.
- A11. Χαμηλό ενδιαφέρον για ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων - Πλήθος πολύ μικρών επιχειρήσεων με σαφή έλλειψη σύγχρονης αντίληψης σε ζητήματα διαχείρισης και νέων τεχνολογιών και απουσία εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού.
- A12. Χαμηλός βαθμός ένταξης ΤΠΕ και έρευνας στις επιχειρήσεις.
- A13. Χαμηλή διαδραστικότητα των δομών στήριξης της επιχειρηματικότητας.
- A14. Μηδενική προσέλκυση επενδύσεων (κυρίως ξένων αλλά και εγχώριων – εκτός Περιφέρειας).
- A15. Ελλιπής χρηματοδότηση των δράσεων Ε&ΤΑ από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές κεφαλαίων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (2/19)

ΘΣ1.Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας

Ευκαιρίες

E1. Η έμφαση στην υποστήριξη της Καινοτομίας από τις κατευθύνσεις του Ευρώπη 2020 και του ΣΕΣ 2014-2020.

E2. Ο σχεδιασμός με τη συμμετοχή της επιχειρηματικής κοινότητας και η εφαρμογή της στρατηγικής για την έξυπνη εξειδίκευση.

E3. Η ενίσχυση πολιτικών ένταξης στην παραγωγική διαδικασία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (πράσινη οικονομία με έμφαση στην αξιοποίηση των ΑΠΕ, κοινωνική οικονομία, αγροτική οικονομία υψηλής παραγωγικότητας και ποιότητας, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες κ.λπ.) στο πλαίσιο μετάβασης της περιοχής στη «μεταλινιτική περίοδο».

E4. Η ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής που ανοίγει το δρόμο για την αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας.

E5. Η ανάδειξη και υποστήριξη των κλάδων με δυναμισμό με συγκεκριμένα σχέδια δράσης.

E6. Διαρκής αύξηση της ζήτησης τουριστικού προϊόντος ποιότητας με βάση το φυσικό περιβάλλον, την τοπική παραγωγή και τον πολιτισμό που δύναται να οδηγήσει σε ανάδειξη και προώθηση ποιοτικών τουριστικών προϊόντων και διασύνδεση των ωφελειών με την τοπική παραγωγή του πρωτογενούς τομέα.

E7. Οι δυνατότητες για επενδύσεις αξιοποίησης ενεργειακού πλούτου και τεχνογνωσίας.

E8. Οι δυνατότητες για δημιουργία ανταγωνιστικών διεθνώς μονάδων τυποποίησης και μεταποίησης των τοπικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

E9. Τα υφιστάμενα δίκτυα συνεργασιών στο πλαίσιο υλοποίησης κοινοτικών προγραμμάτων με άλλες περιοχές και φορείς χωρών της Ε.Ε. που μπορεί να συμβάλλουν στην εισαγωγή και υιοθέτηση καλών πρακτικών ΕΤΑΚ.

Κίνδυνοι (Απειλές)

K1. Διατήρηση του δυσμενούς οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα την έλλειψη ενδιαφέροντος και την αδυναμία πρόσβασης σε πηγές χρηματοδότησης δράσεων έρευνας και καινοτομίας από την επιχειρηματική κοινότητα.

K2. Κίνδυνος μη επαρκούς ανταπόκρισης των θεσμικά εμπλεκόμενων στο συντονισμό και στην καθοδήγηση προς αξιοποίηση δράσεων ΕΤΑΚ, όπως οι δράσεις προηγούμενων ετών για τη δημιουργία δομών και υποδομών Καινοτομίας, Πόλων, διασύνδεσης της Επιχειρηματικότητας με την Καινοτομία και την Πανεπιστημιακή Κοινότητα.

K3. Αδυναμία βελτίωσης των επιχειρηματικών διαδικασιών, λόγω περιορισμένης δυναμικής για εισαγωγή και εφαρμογή ΕΤΑΚ & ΤΠΕ στην παραγωγή.

K4. Χαμηλή ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ, σε σχέση με το σύνολο της χώρας και συνεχιζόμενη αδυναμία καθετοποίησης παραγωγής και αποτελεσματικής προώθησης των τοπικών προϊόντων.

K5. Διατήρηση της υψηλής και μακροχρόνιας ανεργίας και υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και ειδικά των επιστημόνων, που επιτείνει τις τάσεις φυγής από την περιοχή.

K6. Φθίνουσα, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, πορεία των βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

K7. Οι συνέπειες από τα κρίσιμα περιβαλλοντικά προβλήματα που μπορούν να συνεχίσουν να πλήττουν τον φυσικό πλούτο της περιοχής.

K8. Εντεινόμενος ανταγωνισμός λόγω της σταδιακής άρσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο και αλλαγές στο παραγωγικό περιβάλλον του πρωτογενούς τομέα, λόγω της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

K9. Ανταγωνισμός από τα πλησιέστερα μεγάλα αστικά κέντρα (Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα) για το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας.

K10. Διαφαινόμενη αύξηση ανταγωνισμού στον τουρισμό από τις γειτονικές περιοχές της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Αδριατικής και τις βαλκανικές χώρες, μέσω της ευρύτερης προβολής τους.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (3/19)

ΘΣ2.Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης & ποιότητας των ΤΠΕ

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Ανεπτυγμένο δίκτυο ευρυζωνικών υποδομών (μητροπολιτικά δίκτυα MANs).
- Δ2. Ολοκλήρωση δράσεων ανάπτυξης ΤΠΕ εθνικού χαρακτήρα (Εθνικό Δημοτολόγιο, Taxis, ηλεκτρονική συνταγογράφηση κ.λπ.)

Αδυναμίες

- A1. Αδυναμία λειτουργίας των ευρυζωνικών υποδομών λόγω έλλειψης φορέων διαχείρισής τους.
- A2. Χαμηλός βαθμός διείσδυσης των ΤΠΕ στην παραγωγική διαδικασία και στις υπηρεσίες εξυπηρέτησης του πολίτη.
- A3. Έλλειψη ευρυζωνικών υποδομών και υπηρεσιών στις ορεινές / απομακρυσμένες περιοχές.
- A4. Μικρός αριθμός των επιχειρήσεων που διατηρούν εταιρική ιστοσελίδα.
- A5. Στο ηλεκτρονικό εμπόριο ελάχιστος αριθμός επιχειρήσεων χρησιμοποιεί σχετικά λογισμικά και ψηφιακά εργαλεία.
- A6. Στον τομέα της ηλεκτρονικής μάθησης (e-Learning) οι επιχειρήσεις που χρησιμοποίησαν ηλεκτρονικές εφαρμογές για εκπαίδευση και κατάρτιση των υπαλλήλων τους είναι ελάχιστες.

Ευκαιρίες

- E1. Ενίσχυση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, προσαρμοσμένη στις νέες απαιτήσεις και συνθήκες των αγορών.
- E2. Χρήση ΤΠΕ στην ανάδειξη του πλούσιου πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος για την ανάπτυξη του τουρισμού μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για την προώθηση του τουρισμού στην ΠΔΜ.
- E3. Αξιοποίηση των ΤΠΕ από το σύνολο του προσωπικού των Υπηρεσιών της ΠΔΜ μέσω της κάλυψης των αναγκών των υπηρεσιών σε υποδομές, εξοπλισμό, εργαλεία και αναλώσιμα, την εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής (ΕΕΤΤ - Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων) και την εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Ν. 3979/2011).
- E4. Διασύνδεση της ανάπτυξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με την εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία.
- E5. Χρήση ΤΠΕ στον τομέα της υγείας (μηχανογράφηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονική υποστήριξη, σύσταση κεντρικού ηλεκτρονικού δικτύου για απευθείας σύνδεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών υγείας).
- E6. Αξιοποίηση εφαρμογών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την εξυπηρέτηση του πολίτη.

Κίνδυνοι (Απειλές)

- K1. Η καθυστέρηση της ενσωμάτωσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της περιφέρειας θα οδηγήσει σε απώλειες αγορών στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- K2. Η αδυναμία του χρηματοπιστωτικού συστήματος να ενισχύσει την κάλυψη επενδυτικών σχεδίων σε ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις για όσο διάστημα επιτείνεται η οικονομική κρίση.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (4/19)

ΘΣ3.Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ, γεωργικού τομέα (ΕΓΤΑΑ), αλιείας & υδατοκαλλιεργειών (ΕΤΘΑ)

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Εντοπισμός οικονομικών δραστηριοτήτων με υψηλή προστιθέμενη αξία και εξαγωγικό προσανατολισμό (ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, γουνοποιία, τουρισμός κ.λπ.)
- Δ2. Ιστορική παράδοση στην εμπορική δραστηριότητα, ιδίως στο γειτονικό βαλκανικό χώρο.
- Δ3. Ενεργειακό Κέντρο της χώρας λόγω της ύπαρξης – αξιοποίησης σημαντικών ορυκτών πόρων και πλούσιου υδάτινου δυναμικού.
- Δ4. Ύπαρξη αξιόλογων τουριστικών πόρων, σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων και πλούσιου πολιτιστικού αποθέματος.
- Δ5. Υλοποίηση δράσεων προστασίας και ανάδειξης ιστορικών πολιτιστικών μνημείων και υποδομών με στόχο την τουριστική ανάπτυξη.

Αδυναμίες

- A1. Πολυπλοκότητα – γραφειοκρατία του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας (ίδρυση επιχειρήσεων, χρηματοδοτικά προγράμματα κ.λπ.).
- A2. Σημαντική εξάρτηση από συμβατικούς κλάδους (ενέργεια, γούνα).
- A3. Περιορισμένο εύρος κλαδικής εξειδίκευσης (μέταλλο, ξύλο).
- A4. Πολύ μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων.
- A5. Αδυναμία προσδιορισμού και κάλυψης με τις αναγκαίες επιχειρηματικές υποδομές και δομές.
- A6. Έλλειψη επενδύσεων ιδίως σε ΕΤΑΚ και η απουσία διασύνδεσης ΕΤΑΚ με την επιχειρηματική δραστηριότητα.
- A7. Χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
- A8. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας (υπερχρέωση επιχειρήσεων, χαμηλά ποσοστά δημιουργίας νέων επιχειρήσεων).
- A9. Χαμηλή παραγωγικότητα του γεωργικού τομέα.
- A10. Χαμηλός βαθμός αξιοποίησης προϊόντων ΤΠΕ.
- A11. Χαμηλό επίπεδο γνώσης και εκπαίδευσης.
- A12. Μικρή διαφοροποίηση της μεταποίησης και ο περιορισμένος κλαδικός προσανατολισμός.
- A13. Ελλειπείς υγειονομικοί έλεγχοι.
- A14. Χαμηλή διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.
- A15. Προβλήματα στη χωροθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων - Ανάγκη για εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (5/19)

ΘΣ3.Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ, γεωργικού τομέα (ΕΓΤΑΑ), αλιείας & υδατοκαλλιεργειών (ΕΤΘΑ)

Ευκαιρίες

- E1. Η ολοκλήρωση των κάθετων αξόνων της Εγνατίας οδού.
- E2. Η ολοκλήρωση των υποδομών υποδοχής επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης και βελτιστοποίησης των υπηρεσιών για την ίδρυση και αδειοδότηση των επιχειρήσεων, της δημιουργίας μόνιμης δομής στήριξης της επιχειρηματικότητας σε περιφερειακό επίπεδο, της προώθησης της υλοποίησης ολοκληρωμένων προγραμμάτων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της απασχόλησης.
- E3. Η ενίσχυση πολιτικών ένταξης στην παραγωγική διαδικασία νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (πράσινη οικονομία με έμφαση στην αξιοποίηση των ΑΠΕ, κοινωνική οικονομία, αγροτική οικονομία υψηλής παραγωγικότητας και ποιότητας, αξιοποίηση των ΤΠΕ σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες κ.λπ.) στο πλαίσιο μετάβασης της περιοχής στη «μεταλιννική περίοδο».
- E4. Η δημιουργία κινήτρων για ιδιωτικές επενδύσεις μέσω του Επενδυτικού Νόμου και των δράσεων της νέας προγραμματικής περιόδου σε συνδυασμό με τη δυνατότητα εφαρμογής νέων χρηματοδοτικών μηχανισμών – εργαλείων (Jeremie, venture – seed capitals, ΣΔΙΤ κ.λπ.).
- E5. Η διενέργεια εποπτικών ελέγχων για τη σύννομη λειτουργία των επιχειρήσεων.
- E6. Η ανάπτυξη Συνεργατικών Σχηματισμών (clusters) (Τεχνολογικών/ Επιχειρηματικών).
- E7. Η δημιουργία δομής πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Η παραχώρηση εκτάσεων για την ανάπτυξη αγροτικών οικονομικών δραστηριοτήτων.
- E8. Η αξιοποίηση των περιοχών φυσικού κάλλους και πολιτιστικής κληρονομιάς για ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων και τη δημιουργία τουριστικού προϊόντος ποιότητας με βάση το φυσικό περιβάλλον, την τοπική παραγωγή και τον πολιτισμό.
- E9. Η διασυννοική - στρατηγική θέση για Ευρωπαϊκή διείσδυση των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- E10. Η ενίσχυση του εισοδήματος των κατοίκων με αιχμή την πολυαπασχόληση.

Κίνδυνοι (Απειλές)

- K1. Συνεχιζόμενη οικονομική κρίση που αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας.
- K2. Εντεινόμενος ανταγωνισμός λόγω της σταδιακής άρσης των περιορισμών στο διεθνές εμπόριο και αλλαγές στο παραγωγικό περιβάλλον του πρωτογενούς τομέα λόγω της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.
- K3. Ανταγωνισμός από τα πλησιέστερα μεγάλα αστικά κέντρα (Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ιωάννινα) για το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας.
- K4. Διαφαινόμενη αύξηση ανταγωνισμού στον τουρισμό από τις γειτονικές περιοχές της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Αδριατικής και τις βαλκανικές χώρες, μέσω της ευρύτερης προβολής τους
- K5. Η αδυναμία του τραπεζικού τομέα να χρηματοδοτήσει παραγωγικές επενδύσεις και η έλλειψη επαρκούς ρευστότητας στην αγορά
- K6. Οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές που μπορεί να οδηγήσουν σε φυγή επιχειρήσεων σε γειτονικές χώρες με ευνοϊκότερα καθεστώτα φορολόγησης
- K7. Οι συνεχείς αλλαγές στο καθεστώς φορολόγησης επιχειρήσεων και ακινήτων
- K8. Η συνέχιση της πολυνομίας και γραφειοκρατίας για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (6/19)

ΘΣ4. Ενίσχυση μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Ύπαρξη σημαντικών ενεργειακών πόρων καλύπτοντας τα κύρια αποθέματα εγχώριων στερεών καυσίμων. Η υφιστάμενη ενεργειακή υποδομή στον τομέα της εξόρυξης λιγνίτη και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας παρέχει φθηνή ενέργεια στο σύστημα.
- Δ2. Διασυννοριακός κόμβος των ενεργειακών δικτύων.
- Δ3. Εγκατεστημένη τεχνογνωσία από την ΔΕΗ ΑΕ και μελετητικές – κατασκευαστικές επιχειρήσεις.
- Δ4. Εγκατεστημένη γνώση στα ανώτατα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της περιοχής καθώς και στα επιστημονικά επιμελητήρια σε ζητήματα εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος. Ύπαρξη εξειδικευμένων τμημάτων στο Πανεπιστήμιο, στο ΤΕΙ, ενεργή παρουσία του ΕΚΕΤΑ/ΙΔΕΠ και του Κέντρου Περιβάλλοντος.
- Δ5. Υφιστάμενα δίκτυα τηλεθέρμανσης σε πόλεις που γειτνιάζουν με ΑΗΣ.
- Δ6. Αυξημένη περιβαλλοντική συνείδηση (Όλοι οι ΑΗΣ της ΔΕΗ ΑΕ διαθέτουν ISO14001 περιβαλλοντικής διαχείρισης, δίκτυα περιβαλλοντικής πληροφορίας, συμμετοχή πόλεων στο Σύμφωνο των Δημάρχων).

Αδυναμίες

- Α1. Σημαντική επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από αέριους ρύπους εξαιτίας της δραστηριότητας της εξόρυξης λιγνίτη και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Α2. Μονομέρεια του βιομηχανικού / βιοτεχνικού τομέα με έμφαση πρωτίστως στην ενέργεια και συγκεκριμένες δραστηριότητες (γούνα).
- Α3. Μη διαθεσιμότητα φυσικού αερίου και μη διαθέσιμη ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδίου για τη διανομή φυσικού αερίου από τους αγωγούς που θα διέλθουν από την ΠΔΜ.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (7/19)

ΘΣ4. Ενίσχυση μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς

Ευκαιρίες

E1. Ενδυνάμωση του ενεργειακού χαρακτήρα της Περιφέρειας με το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου Περιφερειακού Ενεργειακού Σχεδιασμού και την εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων καύσης για την παραγωγή – συμπαραγωγή ενέργειας (υπάρχοντες ΑΗΣ, κατασκευή 5ης Μονάδας Πτολεμαΐδας και 2ης Μονάδας Μελίτης)

E2. Ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων γύρω από την ενέργεια με έμφαση στις ΑΠΕ και με τη συνεργασία ΔΕΗ - ερευνητικών και ακαδημαϊκών δομών.

E3. Προώθηση της καθαρής παραγωγής ενέργειας και ιδιαίτερα της αξιοποίησης των ΑΠΕ, της έλευσης του φυσικού αερίου (αγωγός TAP) και της χρήσης τεχνολογιών δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα.

E4. Προώθηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, στις κατοικίες και στις επιχειρήσεις.

E5. Προώθηση δράσεων πράσινης επιχειρηματικότητας σε τοπικό επίπεδο.

E6. Έρευνα και προώθηση τεχνολογιών αντιρρύπανσης και εξοικονόμησης ενέργειας.

E7. Ανάπτυξη χρηματοοικονομικών εργαλείων εξοικονόμησης ενέργειας (ΧΑΤ) με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Κίνδυνοι (Απειλές)

K1. Περικοπή των επενδυτικών προγραμμάτων της ΔΕΗ που δυσχεραίνουν την υλοποίηση - ολοκλήρωση δράσεων αναφορικά με την εκπομπή χαμηλών ρύπων.

K2. Συνεχής επιβάρυνση της ατμόσφαιρας από αέριους ρύπους εξαιτίας της δραστηριότητας της εξόρυξης λιγνίτη και της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

K3. Επιβάρυνση της υγείας των πολιτών εξαιτίας των υψηλών συγκεντρώσεων αιωρούμενων σωματιδίων εμφανίζοντας χρόνια προβλήματα.

K4. Πιθανές ιδιωτικοποιήσεις δραστηριοτήτων στον τομέα της ενέργειας χωρίς επαρκή πρόβλεψη για την απομείωση των ρυπογόνων δραστηριοτήτων που θα υποβαθμίσουν περαιτέρω το περιβάλλον.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (8/19)

ΘΣ5. Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου

Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Ύπαρξη πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος ικανού για προστασία και στη διατήρηση του κλίματος.	Α1. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες με δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον (έδαφος, αέρας και νερά). Α2. Έλλειψη συνολικού σχεδίου πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων.
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
Ε1. Σχεδιασμός και η εφαρμογή ενός συνολικού σχεδίου πρόληψης και αντιμετώπισης των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων στο πλαίσιο της Στρατηγικής «ΕΥΡΩΠΗ 2020». Ε2. Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας (διευθέτηση ρεμάτων, αντιμετώπιση κατολισθήσεων, διαμορφώσεις περιοχών, κ.α.) Ε3. Εφαρμογή μέτρων δασοπροστασίας. Ε4. Μετριασμός των κλιματικών αλλαγών με περιορισμό της αέριας ρύπανσης (αναβάθμιση, επέκταση και βελτιστοποίηση του περιφερειακού δικτύου μέτρησης αέριας ρύπανσης). Ε5. Ενίσχυση των επενδύσεων (δημόσιων και ιδιωτικών) για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Ε6. Δασώσεις – αποκαταστάσεις δασοοικονομικού δυναμικού	Κ1. Αύξηση των δυσμενών επιπτώσεων, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον και στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα της περιφέρειας (αύξηση θερμοκρασίας, ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, πυρκαγιές, υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα, του εδάφους και των νερών). Κ2. Κίνδυνοι για το δομημένο περιβάλλον, κυρίως, λόγω αύξησης των θερμοκρασιών.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (9/19)

ΘΣ6. Προστασία Περιβάλλοντος & προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Φυσικό περιβάλλον πλούσιο σε χλωρίδα και πανίδα και μεγάλο δυναμικό επιφανειακών υδάτων.
- Δ2. Προστατευόμενες και φυσικού κάλλους περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000.
- Δ3. Αντικατάσταση, επέκταση και κατασκευή νέων δικτύων και λοιπών υποδομών ύδρευσης
- Δ4. Παρεμβάσεις διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.
- Δ5. Χρηματοδότηση επέκτασης των δικτύων στον τομέα των τηλεθερμάνσεων.
- Δ6. Ολοκλήρωση των υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) της ΠΔΜ.
- Δ7. Χρηματοδότηση σημαντικών παρεμβάσεων, δράσεις βιοκλιματικού σχεδιασμού σε δημόσια κτίρια, όπως επίσης και δράσεις διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.
- Δ8. Υλοποίηση δράσεων αστικής / αγροτικής αναγέννησης σχετικά με την αισθητική αναβάθμιση των αστικών – ημιαστικών κέντρων, τις μεταφορικές και κοινωνικές υποδομές, τη διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (έχει συσταθεί και ήδη αξιολογεί ενδιαφέρουσες προτάσεις αστικής ανάπτυξης, το Ταμείο Χαρτοφυλακίου JESSICA).
- Δ9. Λειτουργία τμημάτων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Αδυναμίες

- A1. Ατμοσφαιρική ρύπανση λόγω της λειτουργίας των ΑΗΣ και των ορυχείων λιγνίτη και της συνέχισης της λειτουργίας τους που υπαγορεύεται από τις ενεργειακές ανάγκες της χώρας αλλά και την εξάρτηση της τοπικής κοινωνίας.
- A2. Μη λειτουργία και χρηματοδότηση των φορέων διαχείρισης.
- A3. Μη ολοκλήρωση των ειδικών διαχειριστικών μελετών.
- A4. Ρύπανση υγροτόπων και υδροφόρου ορίζοντα από γεωργικές δραστηριότητες και βιομηχανικά απόβλητα εγκαταστάσεων.
- A5. Μερικώς ελεγχόμενη διάθεση αδρανών αποβλήτων, και σε ορισμένες περιπτώσεις και επικίνδυνων.
- A6. Ύπαρξη μη αποκατεστημένων λατομικών περιοχών & εκτεταμένων εκσκαφών σε μεταλλευτικές περιοχές.
- A7. Έλλειψη προσωπικού & εξοπλισμού των αρμοδίων υπηρεσιών για την παρακολούθηση των έργων / δράσεων με σκοπό την τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.
- A8. Μη ολοκλήρωση έργων διαχείρισης υδάτινων πόρων.
- A9. Μη κάλυψη του συνόλου των αναγκών για ύδρευση αποχέτευση του συνόλου των οικισμών.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (10/19)

ΘΣ6. Προστασία Περιβάλλοντος & προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

Ευκαιρίες

- E1. Ολοκλήρωση σχεδίων διαχείρισης υδάτινων πόρων και λεκανών απορροής υδάτων του διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας.
- E2. Ανάπτυξη και διαχείριση περιφερειακού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης με την αξιοποίηση των εφαρμογών των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (συστήματα τηλε-ελέγχου & τηλεχειρισμού, ανάπτυξη αυτοματοποιημένου δικτύου μέτρησης της ποιότητας εδαφών και υδάτων καθώς και ορεινών δασικών συμπλεγμάτων) σε συναρμογή με την προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας (ειδικά στις προστατευόμενες περιοχές) και υλοποίηση των απαραίτητων έργων υποδομών.
- E3. Υποστήριξη παρεμβάσεων αποκατάστασης και αξιοποίησης του περιβάλλοντος χώρου, αστικού και μη, πρώην βιομηχανικών περιοχών (π.χ. ΑΕΒΑΛ, ΜΑΒΕ), παράλληλα με την ενθάρρυνση και υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμμάτων μετεγκαταστάσεων οικισμών που πλήττονται από την εξορυκτική δραστηριότητα (JESSICA, Δράσεις Χωρικής Συνοχής).
- E4. Χρηματοδότηση της σύνταξης διαχειριστικών μελετών για τις προστατευόμενες περιοχές.
- E5. Ελεγχόμενη κατανάλωση νερού στις γεωργικές δραστηριότητες.
- E6. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης εφαρμογής του Περιφερειακού Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων με παράλληλη υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών επεξεργασίας, αξιοποίησης και επανάχρησης (ανακύκλωση) στερεών αποβλήτων.
- E7. Χρηματοδότηση και υλοποίηση επενδύσεων στους τομείς της επεξεργασίας λυμάτων και επεξεργασίας / αξιοποίησης κτηνοτροφικών αποβλήτων.
- E8. Αντικατάσταση παλαιών μονάδων της ΔΕΗ με νέες / χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την εξόρυξη λιγνίτη από τα ορυχεία - τήρηση περιβαλλοντικών όρων.
- E9. Ολοκληρωμένη διαχείριση για τη μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης,
- E10. Προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας
- E11. Ενισχυμένη τάση προώθησης δράσεων αστικής ανάπτυξης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Κίνδυνοι (Απειλές)

- K1. Η περαιτέρω επιδείνωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- K2. Η περαιτέρω εξάντληση των υπόγειων υδροφορέων.
- K3. Η περαιτέρω υποβάθμιση εδαφών και η αλλοίωση του ανάγλυφου στα εδάφη της Περιφέρειας.
- K4. Η συνέχιση της ανορθολογικής χρήσης λιπασμάτων.
- K5. Η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθροϋλοτομίας & λαθροθηρίας στις ορεινές περιοχές.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (11/19)

ΘΣ7. Προώθηση βιώσιμων μεταφορών & απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών

Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Λειτουργία της Εγνατίας Οδού - Εύκολη πρόσβαση στη Δυτική Μακεδονία. Δ2. Λειτουργία αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ. Δ3. Στρατηγική θέση ως προς τους οδικούς - αναπτυξιακούς άξονες και τα διευρωπαϊκά δίκτυα (Εγνατία Οδός). Δ4. Ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση στα Νοτιοδυτικά Βαλκάνια.	A1. Η ελλιπής οδική διασύνδεση με την Κεντρική και τη Νότια Ελλάδα. A2. Η παύση της σιδηροδρομικής διασύνδεσης με την υπόλοιπη Ελλάδα. A3. Η ελλιπής αεροπορική διασύνδεση με την υπόλοιπη Ελλάδα. A4. Η μέτριας ποιότητας οδική σύνδεση των ορεινών οικισμών. A5. Η έλλειψη διακομιστικών κέντρων και εμπορευματικών σταθμών για συνδυασμένες μεταφορές.
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
E1. Κατασκευή του κάθετου άξονα Νίκη – Φλώρινα –Πτολεμαΐδα –Κοζάνη – Λάρισα και της Ιονίου Οδού. E2. Κατασκευή νέων συνδέσεων βελτίωσης της οδικής προσπελασιμότητας κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος (τουριστικές περιοχές, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κ.α.) και δράσεων ποιοτικής αναβάθμισης του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου. E3. Επανεξέταση του ρόλου των δυο αεροδρομίων στο πλαίσιο της συνολικής οργάνωσης των αερομεταφορών σε εθνικό επίπεδο, υπό το πρίσμα των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιοχής σε κρίσιμους τομείς (τουρισμός, πόλοι ανάπτυξης) και των αναδιατάξεων που έχει προκαλέσει η κατασκευή της Εγνατίας Οδού σε σχέση με τις χρονοαποστάσεις από και προς το αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης. E4. Η επέκταση και αναβάθμιση του σιδηροδρομικού δικτύου της Περιφέρειας για την ανάπτυξη κύρια συνδυασμένων ή πολύτροπων μεταφορών και τη βελτίωση της προσπελασιμότητάς της, σύμφωνα και με τον ευρύτερο εθνικό σχεδιασμό.	K1. Περιορισμένοι χρηματοδοτικοί πόροι για υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές μεταφορών στη νέα προγραμματική περίοδο με εστίαση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, πολύτροπες μεταφορές. K2. Αδυναμία ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (12/19)

ΘΣ8. Προώθηση της απασχόλησης & υποστήριξη κινητικότητας εργαζομένων

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στους τομείς της ενέργειας και της γουνοποιίας.
- Δ2. Υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων ενίσχυσης της απασχόλησης (ΤΟΠΣΑ, ΤΟΠΕΚΟ).
- Δ3. Ισχυρή εξειδίκευση στον ενεργειακό τομέα καθώς επίσης και σε άλλους τομείς (διαχείριση απορριμμάτων, τηλεθέρμανση, γουνοποιία κ.α.).
- Δ4. Δημιουργία νέων επιχειρήσεων εκτροφής γουνοφόρων ζώων.
- Δ5. Κίνητρα χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων και ενίσχυσης των θέσεων εργασίας από το ΕΣΠΑ.

Αδυναμίες

- A1. Το χαμηλότερο ποσοστό απασχόλησης στη χώρα και δείκτες ανεργίας εξαιρετικά υψηλοί με συνεχώς αυξητικές τάσεις.
- A2. Το υψηλότερο ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας, ανεργίας των γυναικών και των νέων στη χώρα.
- A3. Εμφάνιση τοπικών θυλάκων ανεργίας λόγω της αποβιομηχάνισης είτε λόγω των νέων ρυθμίσεων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής που οδηγούν τους αγρότες σε εγκατάλειψη της παραγωγής και οδηγούν σε σημαντικές ενδοπεριφερειακές ανισότητες και σε συνέχιση φαινομένων αστικοποίησης.
- A4. Χαμηλή ιδιωτική επιχειρηματική δραστηριότητα με αποτέλεσμα την αδυναμία απορρόφησης του υπάρχοντος ανθρώπινου δυναμικού.
- A5. Απουσία περιφερειακού μηχανισμού αγοράς εργασίας.
- A6. Χαμηλή διασύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή.
- A7. Χαμηλή εκπαίδευση και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού με εξαίρεση στους τομείς της ενέργειας και της γούνας.
- A8. Χαμηλή γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού.
- A9. Μακροχρόνια συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα.
- A10. Έλλειψη επιχειρηματικής κουλτούρας (υπερχρέωση επιχειρήσεων, χαμηλά ποσοστά δημιουργίας νέων επιχειρήσεων).
- A11. Ολιγοκλαδική διάσταση της οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης.
- A12. Αποθάρρυνση προσέλκυσης ξένων επενδύσεων λόγω γραφειοκρατίας
- A13. Χαμηλή χρηματοδότηση από το ΕΚΤ λόγω της ένταξης της ΠΔΜ στο Στόχο

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (13/19)

ΘΣ8. Προώθηση της απασχόλησης & υποστήριξη κινητικότητας εργαζομένων

Ευκαιρίες

E1. Λειτουργία Περιφερειακού Ινστιτούτου Επιμόρφωσης στελεχών της περιφερειακής διοίκησης και της αυτοδιοίκησης.
 E2. Εφαρμογή πολιτικών για στήριξη της επαγγελματικής κατάρτισης και της ενίσχυσης της απασχόλησης.
 E3. Προώθηση ίσων ευκαιριών στην απασχόληση.
 E4. Ανάπτυξη βιώσιμων δραστηριοτήτων στον πρωτογενή και τριτογενή τομέα.
 E5. Δημιουργία διαπεριφερειακών δικτύων ανάπτυξης του τουρισμού.
 E6. Αναβάθμιση και αξιοποίηση του αποθέματος του εργατικού δυναμικού, που μέσω της βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων του, μπορεί να συμβάλει στην επιτάχυνση της οικονομικής ανόδου και τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών διαδικασιών.
 E7. Ανάπτυξη και αξιοποίηση των ΤΠΕ που μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην υιοθέτηση των ευέλικτων μορφών εργασίας, καθώς και στη λειτουργία και αξιοποίηση των συστημάτων για τη σύζευξη της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας
 E8. Πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
 E9. Ολοκληρωμένη προσέγγιση της ανάπτυξης και της απασχόλησης στο τοπικό επίπεδο με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης περιοχής.
 E10. Προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης - κατάρτισης με έμφαση στις νέες τεχνολογίες και τις νέες δεξιότητες.
 E11. Δημιουργία κοινωνικών δομών και δομών υποστήριξης, ώστε το περιβάλλον που θα δημιουργηθεί να δημιουργεί διεξόδους στην απασχόληση στις ομάδες που αποτελούν το σκληρό πυρήνα της ανεργίας (γυναίκες, ειδικές ομάδες κ.ά.)
 E12. Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης και των δημιουργούμενων υποδομών για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων – Ανάγκη για διεύρυνση της μάθησης και για εντατική δια βίου μάθηση σε νέους τομείς εκτός της ενέργειας, γούνας, αγροτικού τομέα
 E13. Αξιοποίηση της εμπειρίας του γηραιότερου πληθυσμού με ειδικές δεξιότητες (γουνεργάτες, καλλιεργητές κρόκου κλπ.) που είναι ανενεργός (ενεργός γήρανση) για την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων και Mentoring νέων επιχειρήσεων και επιχειρηματιών

Κίνδυνοι (Απειλές)

K1. Συνέχιση του δυσμενούς οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα την μείωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της απασχόλησης.
 K2. Περαιτέρω άνοδος του δείκτη ανεργίας λόγω περαιτέρω απωλειών θέσεων εργασίας στο δημόσιο τομέα, στον ιδιωτικό τομέα, στις ΔΕΚΟ και στις τράπεζες.
 K3. Μετανάστευση του υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού στο εσωτερικό και εξωτερικό.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (14/19)

ΘΣ9.Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας

Δυνατά Σημεία

- Δ1. Παροχή υπηρεσιών φροντίδας παιδιών και φροντίδας «εξαρτημένων προσώπων» (Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» - Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013).
- Δ2. Ενίσχυση των υποδομών πρόνοιας στη Δυτική Μακεδονία μέσω του ΕΣΠΑ.
- Δ3. Βελτίωση δομών στήριξης ΑΜΕΑ.
- Δ4. Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής φροντίδας ευάλωτων ομάδων κυρίως στα αστικά κέντρα.
- Δ5. Μη ύπαρξη σημαντικών θυλάκων ρομά και άλλων ειδικών ομάδων στο χωρικό επίπεδο

Αδυναμίες

- A1. Η ελλιπής παροχή ολοκληρωμένων νοσοκομειακών υπηρεσιών περιφερειακού χαρακτήρα.
- A2. Η ανεπαρκής παρακολούθηση της δημόσιας υγείας και του ελέγχου των επιπτώσεων από την εξορυκτική δραστηριότητα.
- A3. Οι σημαντικές ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνικό εξοπλισμό.
- A4. Ο περιορισμός των χρηματοδοτικών διαθεσίμων.
- A5. Η διαμόρφωση διαρκώς εντεινόμενων συνθηκών κοινωνικού αποκλεισμού σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (π.χ. άνεργοι).
- A6. Το χαμηλό σχετικά επίπεδο κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές.
- A7. Η υψηλή, συνολική και μακροχρόνια ανεργία.
- A8. Τα προβλήματα στη χρηματοδότηση της λειτουργίας των προνοιακών υποδομών και δομών.
- A9. Η απουσία αποτελεσματικού περιφερειακού συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και πρόνοιας

Ευκαιρίες

- E1. Η θεσμοθέτηση και πρωώθηση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων.
- E2. Η ανάπτυξη, λειτουργία και δικτύωση υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας και ένταξης ειδικών ομάδων.
- E3. Η πρωώθηση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών σε διασυννοιακό επίπεδο, καθώς και η πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης σε διασυννοιακό επίπεδο.
- E4. Η ενίσχυση των δομών και υπηρεσιών των αστικών κέντρων και των περιοχών της υπαίθρου, αναφορικά με τις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και εξυπηρετήσεις υγείας και πρόνοιας.
- E5. Η βελτιστοποίηση των συνθηκών δημόσιας υγείας και ενίσχυση της παρακολούθησης και του ελέγχου της επιβάρυνσης που προκαλεί η εξορυκτική δραστηριότητα της ΔΕΗ.
- E6. Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας σε περιφερειακό επίπεδο με αντιμετώπιση των σημαντικών ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό και της δυσλειτουργίας κρίσιμων νοσοκομειακών κλινικών, παράλληλα με την αξιοποίηση των ΤΠΕ (μηχανογράφηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονική υποστήριξη, σύσταση κεντρικού ηλεκτρονικού δικτύου για απευθείας σύνδεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών υγείας).

Κίνδυνοι (Απειλές)

- K1. Διατήρηση του υψηλού ποσοστού ανεργίας λόγω της οικονομικής κρίσης και έλλειψη εισοδήματος διαβίωσης για μεγαλύτερο αριθμό οικογενειών της περιφέρειας.
- K2. Η συνέχιση της λειτουργίας αναποτελεσματικών δομών και δικτύων κοινωνικής φροντίδας.
- K3. Χαμηλή ανταπόκριση σε σχέση με τις δράσεις κοινωνικής προσφοράς και εθελοντισμού.
- K4. Η επιβάρυνση της δημόσιας υγείας του πληθυσμού από περιβαλλοντικούς παράγοντες.
- K5. Δυσλειτουργία των υφιστάμενων υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας λόγω ελλείψεων σε προσωπικό και μέσα.
- K6. Η επιβάρυνση του συστήματος δημόσιας υγείας λόγω της οικονομικής κρίσης και της στροφής των πολιτών όλο και περισσότερο προς το δημόσιο σύστημα υγείας.
- K7. Η μη ολοκλήρωση του Προγράμματος ψυχικής υγείας.
- K8. Η μη μετάβαση από τις δομές κλειστής φροντίδας στις δομές ανοικτής φροντίδας.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (15/19)

ΘΣ10.Επένδυση στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση

Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Επάρκεια υποδομών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δ2. Λειτουργία του Πανεπιστημίου και του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.	A1. Καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των υποδομών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. A2. Ελλιπής χρηματοδότηση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων. A3. Απουσία περιφερειακού συστήματος διαπίστωσης αναγκών δια βίου μάθησης του ενεργού πληθυσμού.
Ευκαιρίες	Κίνδυνοι (Απειλές)
E1. Η ολοκλήρωση των υποδομών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και η επαρκής χρηματοδότηση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων όλων των βαθμίδων. E2. Οι διαπιστωμένες ανάγκες για την Περιφέρεια και η δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού για τις δράσεις της δια βίου μάθησης E3. Η διασύνδεση της εκπαίδευσης & δια βίου μάθησης με τον παραγωγικό ιστό της περιφέρειας. E4. Διασύνδεση της ανάπτυξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ με την εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία. E5. Ανάπτυξη διαπεριφερειακών και διακρατικών συνεργασιών με εκπαιδευτικά αντικείμενα. E6. Ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων γύρω από την ενέργεια με έμφαση στις ΑΠΕ και με τη συνεργασία ΔΕΗ - ερευνητικών και ακαδημαϊκών δομών.	K1. Εγκατάλειψη του σχολείου. K2. Έλλειψη γνώσεων, δεξιοτήτων και εξειδίκευσης ανωτέρου επιπέδου εντός του δυναμικού της περιφέρειας.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (16/19)

ΘΣ11.Βελτίωση θεσμικής επάρκειας & αποτελεσματικής Δημόσιας Διοίκησης

Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Βελτιωμένη λειτουργία της περιφερειακής αυτοδιοίκησης. Δ2. Θεσμική ενίσχυση του προγραμματισμού και των εργαλείων στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης	A1. Μη ορθολογική κατανομή του στελεχιακού δυναμικού των υπηρεσιών. A2. Μη επαρκής αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων διαφόρων τομέων (επιχειρηματικότητα, ενέργεια, περιβάλλον κ.λπ.) σε περιφερειακό επίπεδο. A3. Έλλειψη πληροφοριακών συστημάτων διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, εύχρηστων για το προσωπικό & χρήσιμων για πολίτες και επιχειρήσεις. A4. Δυσκολίες ανταπόκρισης των φορέων στις απαιτήσεις υλοποίησης των προγραμμάτων. A5. Ο μη καθορισμός προτεραιοτήτων και αξιολόγησης προτάσεων. A6. Η έλλειψη χώρων αρχειοθέτησης. A7. Η μη εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Ν. 3979/2011). A8. Η μη αξιοποίηση του συνόλου των κτιριακών εγκαταστάσεων της ΠΔΜ. A9. Δυσχέρειες στη χρηματοδότηση μελετών ωρίμανσης συγχρηματοδοτούμενων έργων. A10.Περικοπές στον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων. A11. Μη ολοκλήρωση της διοικητικής μεταρρύθμισης στο πλαίσιο του Καλλικράτη. A12. Μη αξιοποίηση των πόρων του ΕΠ "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013" για την αναδιοργάνωση των ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού. A13. Οι μειώσεις προσωπικού.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (17/19)

ΘΣ11.Βελτίωση θεσμικής επάρκειας & αποτελεσματικής Δημόσιας Διοίκησης

Ευκαιρίες

E1. Εφαρμογή πολιτικών ενίσχυσης της διακρατικής / διαπεριφερειακής συνεργασίας (υγεία, ενέργεια, πολιτισμός, εμπόριο, υπηρεσίες κ.λπ.).

E2. Ολοκλήρωση των διαδικασιών προώθησης της διοικητικής μεταρρύθμισης «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» στην τοπική αυτοδιοίκηση και αξιοποίηση του ΕΠ "Διοικητική Μεταρρύθμιση 2014-2020".

E3. Η απλούστευση και ο ανασχεδιασμός των οργανωτικών και λειτουργικών διαδικασιών και η ελαχιστοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών

E4. Η σύνδεση των αρμοδιοτήτων με τις θέσεις εργασίας.

E5. Η εισαγωγή νέων σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και αυτο-αξιολόγησης.

E6. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων εγχειριδίων διαδικασιών στο πλαίσιο της Διαχειριστικής Επάρκειας.

E7. Η συνέργεια του προγραμματικού σχεδιασμού της Περιφέρειας με τον αντίστοιχο προγραμματισμό των Δήμων.

E8. Η δημιουργία ολοκληρωμένου προγραμματισμού κατάρτισης και επιμόρφωσης στελεχών.

E9. Η ορθολογική και ισόρροπη κατανομή του προσωπικού με βάση τα προσόντα, τις γνώσεις και τις δεξιότητες.

E10. Η σύνδεση της αξιολόγησης του προσωπικού με την επίτευξη αντικειμενικών και μετρήσιμων στόχων.

E11. Η αξιοποίηση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής.

E12. Η αξιοποίηση των ΤΠΕ για την υποστήριξη του προσωπικού και την εξυπηρέτηση του πολίτη.

E13. Η αναβάθμιση του υπάρχοντος υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

E14. Η ολοκληρωμένη λειτουργία διπλογραφικού συστήματος σε όλους τους ΟΤΑ της περιφέρειας.

Κίνδυνοι (Απειλές)

K1. Κίνδυνος περιορισμένης επίτευξης των στόχων της διοικητικής μεταρρύθμισης εξαιτίας της δραστηκής μείωσης των χρηματοδοτήσεων προς την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση

K2. Μισθολογική υποβάθμιση του στελεχιακού δυναμικού και κατάργηση θέσεων εργασίας

K3. Η αποσπασματική και οριζόντια κατάργηση θέσεων εργασίας στους ΟΤΑ Α και Β βαθμού και στις επιχειρήσεις και δομές της περιφέρειας.

K4. Η συνέχιση της επικάλυψης αρμοδιοτήτων μεταξύ διαφόρων επιπέδων της αυτοδιοίκησης και δημόσιας διοίκησης.

K5. Η συνέχιση της μη μεταφοράς ουσιαστικών αρμοδιοτήτων στο Περιφερειακό επίπεδο από την Κεντρική Διοίκηση.

K6. Η μη κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Περιφέρειας με προσωπικό, σε σχέση και με τον περιορισμό των προσλήψεων.

K7. Η συνέχιση της μη εξασφάλισης επαρκών κονδυλίων για την ωρίμανση των έργων του ΠΕΠ και των Τομεακών Προγραμμάτων.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (18/19)

12. Προώθηση Αγροτικής Ανάπτυξης & ενίσχυση της συμβολής της στην περιφερειακή οικονομία

Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες
Δ1. Ικανοποιητικό μέγεθος αγροτικών εκμεταλλεύσεων. Δ2. Ύπαρξη σημαντικού αριθμού προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ. Δ3. Μοναδικότητα στην εκτροφή γουνοφόρων ζώων. Δ4. Διαφαινόμενη ανάπτυξη της μελισσοκομίας ως συμπληρωματικής αλλά, κατά περίπτωση, και κύριας πηγής εισοδήματος. Δ5. Τάση διαμόρφωσης παραγωγικής βάσης προσανατολισμένης στα ποιοτικά – βιολειτουργικά προϊόντα. Δ6. Αυξητική τάση στην καλλιέργεια αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών. Δ7. Σημαντική παραγωγή οσπριοειδών καθώς και προϊόντων με θετικό εμπορικό ισοζύγιο (κρασιά, φρούτα). Δ8. Ύπαρξη εκτεταμένων βοσκοτόπων για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας. Δ9. Ύπαρξη σημαντικών δασικών συμπλεγμάτων. Δ10. Πλούσιο επιφανειακό υδάτινο δυναμικό. Δ11. Ύπαρξη των προγραμμάτων Leader και ΟΠΑΑΧ. Δ12. Σχέδιο για το «Καλάθι Αγροτικών προϊόντων».	A1. Υψηλή εξάρτηση φυτικής παραγωγής από επιδοτούμενες καλλιέργειες. A2. Μη επαρκής ανάπτυξη της κτηνοτροφικής δραστηριότητας. A3. Μη επαρκής αριθμός μονάδων μεταποίησης – τυποποίησης - εμπορίας αγροτικών προϊόντων. A4. Περιορισμένος βαθμός αντικατάστασης γεωργών (νέοι γεωργοί) και δυσμενής ηλικιακή διάρθρωση. A5. Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο του αγροτικού πληθυσμού. A6. Υψηλό κόστος παραγωγής αγροτικών προϊόντων. A7. Εξαιρετικά χαμηλός βαθμός διείσδυσης – χρήσης, νέων τεχνολογιών. A8. Ελλιπής συνεταιριστική δράση. A9. Μη επαρκής αξιοποίηση του δασικού πλούτου για παραγωγικές δραστηριότητες. A10. Μη χρηματοδότηση του Καλαθιού Αγροτικών Προϊόντων από το ΠΑΑ και μη πρόβλεψη για τη χρηματοδότηση του από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020.

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ (19/19)

12. Προώθηση Αγροτικής Ανάπτυξης & ενίσχυση της συμβολής της στην περιφερειακή οικονομία

Ευκαιρίες

E1. Διαμόρφωση ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου (νέα Κ.Α.Π.) για την παραγωγή – βιολογικών – ποιοτικών προϊόντων με αποδέσμευση από τις επιδοτήσεις και αλλαγή καλλιεργητικού προτύπου

E2. Ανάπτυξη Συνεργατικών Σχηματισμών (clusters) (Τεχνολογικών / Επιχειρηματικών)

E3. Τάση επιστροφής ενεργού πληθυσμού στην ύπαιθρο και απασχόλησης στον αγροτικό τομέα λόγω της οικονομικής κρίσης

E4. Δημιουργία δομής πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Λειτουργία μηχανισμού για έρευνα αγοράς, παρατηρητήριο τιμών και ζήτησης αγροτικών προϊόντων. Παραχώρηση εκτάσεων για την ανάπτυξη αγροτικών οικονομικών δραστηριοτήτων

E5. Χαμηλή αυτάρκεια της εγχώριας αγοράς σε δημητριακά και θετικές προοπτικές ζήτησης σε διεθνές επίπεδο

E6. Βιώσιμη αξιοποίηση του πλούσιου φυσικού αποθέματος

E7. Ανάπτυξη νέων προϊόντων (πολυδύναμες καλλιέργειες, ενεργειακά φυτά, σαλικάρια κ.λπ.)

E8. Δημιουργία εργαστηρίων εδαφολογικών αναλύσεων και αναλύσεων των αγροτικών προϊόντων και Ινστιτούτων για τα προϊόντα της Περιφέρειας (π.χ. Αμπέλου και οίνου, αρωματικά φυτά, γουνοφόρα).

E9. Κατάρτιση μητρώου παραγωγών και αντίστοιχων προϊόντων και προβολή τους σε τοπικά ΜΜΕ. Δημιουργία στεγασμένης αγοράς τοπικών προϊόντων. Αγροδιατροφική σύμπραξη-στήριξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού.

Κίνδυνοι (Απειλές)

K1. Σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη έξοδο από το επάγγελμα του γεωργού

K2. Μη χρηματοδότηση του Καλαθιού Αγροτικών Προϊόντων

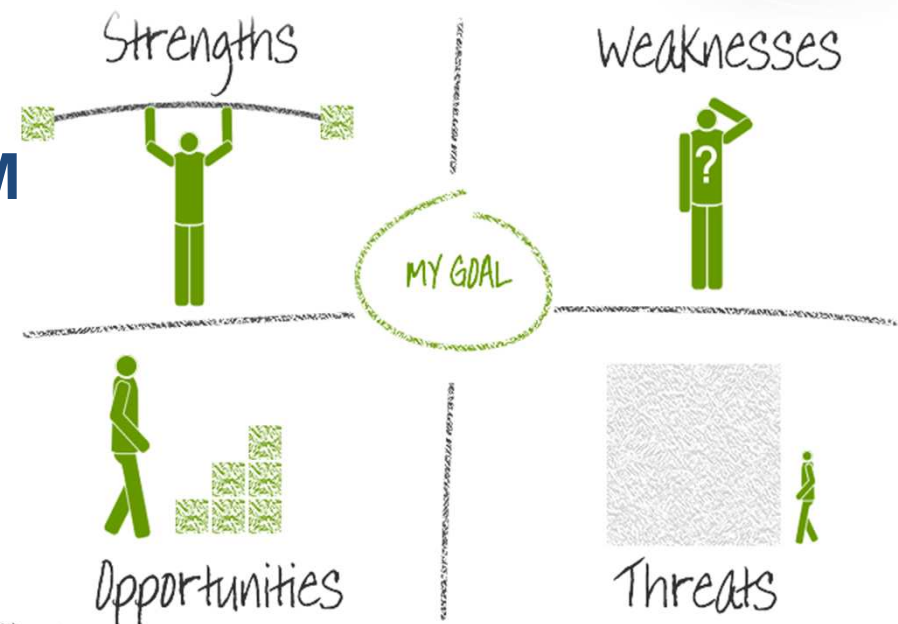
K3. Περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση νέων επιχειρήσεων

K4. Αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω της ανόδου της τιμής του πετρελαίου και του υψηλού κόστους χρήματος

K5. Είσοδος στις διεθνείς αγορές χωρών χαμηλού κόστους

K6. Διεθνείς αγορές τροφίμων εξαιρετικά ευαίσθητες σε διατροφικές κρίσεις που επηρεάζουν τη ζήτηση των εγχώρια παραγόμενων ελληνικών προϊόντων.

2.2.2 SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΔΜ ως Οργανισμού

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΔΜ ως Οργανισμού (1/4)

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	Προβλήματα/Ανάγκες/ Περιορισμοί	Δυνατότητες / Ευκαιρίες
	• Η μη σαφής διατύπωση των αρμοδιοτήτων (Ν. 3852/2010, ΠΔ 146/2010) • Η έλλειψη αντικειμένου σε κάποιες από τις συσταθείσες Υπηρεσίες • Η αύξηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών • Η ανεπαρκής επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των Υπηρεσιών • Η ύπαρξη πολλών Πολιτικών Προϊσταμένων με διαφορετικές ιδιότητες (χωρικών και θεματικών) • Η ανυπαρξία σύνδεσης των αρμοδιοτήτων με τις θέσεις εργασίας • Η έλλειψη εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας • Οι διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθ. 268 παρ.15), με τις οποίες εξαιρέθηκαν οι Περιφέρειες από την εφαρμογή του Συστήματος Διοίκησης με Στόχους (Ν. 3230/2004).	• Η αναμόρφωση της Διοικητικής Μεταρρύθμισης με την κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων • Η τροποποίηση του Οργανισμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σε συσχέτιση με την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση • Η απλούστευση και ο ανασχεδιασμός των οργανωτικών και λειτουργικών διαδικασιών • Η εισαγωγή νέων σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και αυτό-αξιολόγησης • Η ενεργοποίηση του ρόλου του εσωτερικού ελέγχου στον Οργανισμό με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας-οικονομικότητας-διαφάνειας • Η αξιοποίηση των υφιστάμενων εγχειριδίων διαδικασιών στο πλαίσιο της Διαχειριστικής Επάρκειας • Η εκπόνηση του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος • Η επιτελική λειτουργία των Διευθύνσεων της έδρας και των Γενικών διευθύνσεων • Η συστηματικότερη διεκδίκηση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΔΜ ως Οργανισμού (2/4)

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Προβλήματα/Ανάγκες/ Περιορισμοί

- Η υποστελέχωση των Υπηρεσιών
- Η αναντιστοιχία απαιτούμενων ειδικοτήτων – υφιστάμενου προσωπικού (έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού)
- Η αναντιστοιχία απαιτούμενων – υφιστάμενων δεξιοτήτων
- Η απουσία εσωτερικού συστήματος διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού
- Μη επαρκή επιμορφωτικά προγράμματα (από άποψη διάρκειας, συχνότητας διεξαγωγής, περιορισμένης εστίασης στα ανώτερα στελέχη)
- Η έλλειψη ολοκληρωμένου προγραμματισμού κατάρτισης και επιμόρφωσης στελεχών
- Η έλλειψη κινήτρων ικανοποίησης των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα (πχ νέο μισθολόγιο, καθυστέρηση εφαρμογής συστήματος επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων)
- Ο περιορισμός των προσλήψεων

Δυνατότητες / Ευκαιρίες

- Η ύπαρξη εξειδικευμένου προσωπικού
- Η ορθολογική και ισόρροπη κατανομή του προσωπικού με βάση τα προσόντα, τις γνώσεις και τις δεξιότητες
- Η εκμετάλλευση ευκαιριών κινητικότητας Προσωπικού
- Η σύνδεση της αξιολόγησης του προσωπικού με την επίτευξη αντικειμενικών και μετρήσιμων στόχων
- Διοργάνωση εξειδικευμένων προγραμμάτων επιμόρφωσης στελεχών

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΔΜ ως Οργανισμού (3/4)

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Προβλήματα/Ανάγκες/ Περιορισμοί

- Η αδυναμία αξιοποίησης των ΤΠΕ από το σύνολο του προσωπικού
- Η ελλιπής εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα τεχνολογίας και ανεπαρκής μέριμνα για συνεχή καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων
- Η περιορισμένη χρήση του cloud για το σύνολο των υπηρεσιών της Περιφέρειας
- Η έλλειψη πολιτοκεντρικής και δεδομενοκεντρικής κουλτούρας στην οργάνωση και λειτουργία της Περιφέρειας
- Η έλλειψη ενιαίας γλώσσας για τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες
- Η έλλειψη λειτουργικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών, δημοσίων συνόλων δεδομένων/πληροφοριών

Δυνατότητες / Ευκαιρίες

- Η αξιοποίηση των ΟΠΣΝΑ
- Η εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής
- Η αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Η εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου περί ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (Ν. 3979/2011)
- Τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της προγραμματικής σύμβασης για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΔΜ ως Οργανισμού (4/4)

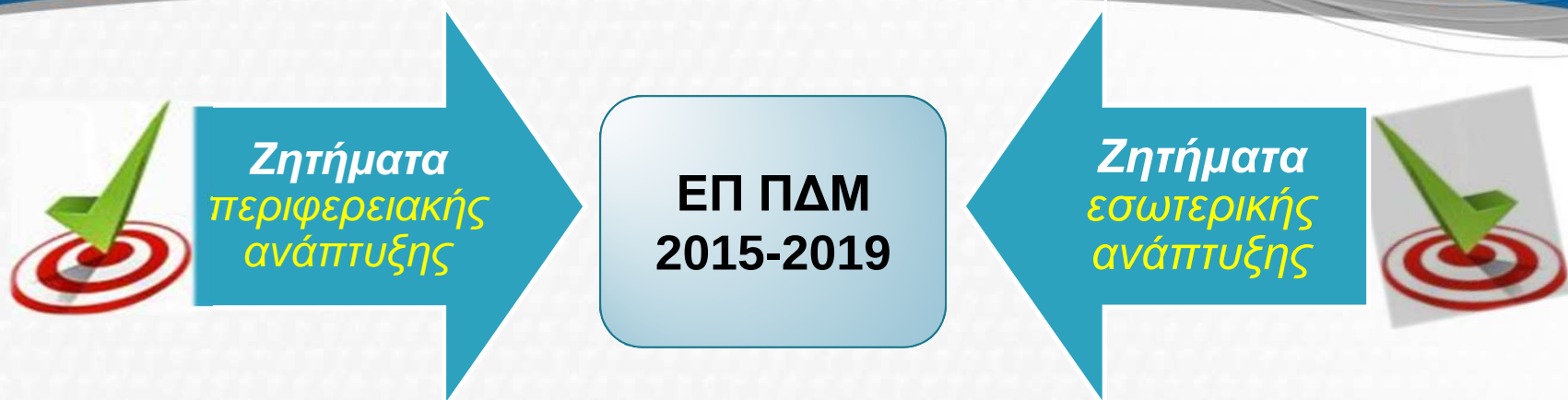
ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	Προβλήματα/Ανάγκες/ Περιορισμοί	Δυνατότητες / Ευκαιρίες
	• Η έλλειψη χώρων αρχειοθέτησης • Οι σημειακές ελλείψεις σε υλικοτεχνικό εξοπλισμό • Η παλαιότητα του εξοπλισμού • Η έλλειψη wifi στα κτίρια της ΠΔΜ	• Η βέλτιστη αξιοποίηση του συνόλου των κτιριακών εγκαταστάσεων της ΠΔΜ • Επέκταση ελεύθερου wi-fi στις υποδομές της Περιφέρειας με προτεραιότητα την εξυπηρέτηση των πολιτών – αποδεκτών των υπηρεσιών
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	Προβλήματα/Ανάγκες/ Περιορισμοί	Δυνατότητες / Ευκαιρίες
	• Η απουσία διπλογραφικού συστήματος • Η περιορισμένη εισροή πόρων αναφορικά με τις λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες, λόγω της γενικότερης οικονομικής κρίσης	• Ο καθορισμός προτεραιοτήτων και η αξιολόγηση προτάσεων

2.2.3 Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης ΠΔΜ ανά τομέα ανάπτυξης

Κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης

Ομαδοποιούνται, για λόγους συμβατότητας με την οργάνωση των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών αλλά και τη διάρθρωση του ΕΠ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, στους ακόλουθους βασικούς τομείς (**4 Άξονες**):

- Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής
- Κοινωνική Μέριμνα, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός
- Τοπική Οικονομία και Απασχόληση
- Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και Οικονομικής Κατάστασης της Περιφέρειας

Κρίσιμα ζητήματα στον τομέα «Περιβάλλον & ποιότητα ζωής»

- ✓ Αξιοποίηση **γεωγραφικής θέσης** της Περιφέρειας, μέσω αναβάθμισης της θέσης της στα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών & βελτίωσης της συνδεσιμότητάς της με τον Ευρωπαϊκό χώρο με ένα αναπτυγμένο πολυτροπικό σύστημα μεταφορών.
- ✓ Βελτίωση **προσβασιμότητας/προσπελασιμότητας** μέσω του ενδοπεριφερειακού/τοπικού οδικού δικτύου.
- ✓ Αναβάθμιση & συμπλήρωση των βασικών τεχνικών, ιδίως των ενεργειακών, **υποδομών** και κοινωφελών **δικτύων**.
- ✓ Ορθολογική διαχείριση των **ενεργειακών αποθεμάτων** της περιοχής, με στρατηγικές φιλικές προς το **περιβάλλον** & απόλυτο σεβασμό προς την ανθρώπινη **υγεία** και ζωή, την ιδιωτική και δημόσια περιουσία και το δικαίωμα στην εργασία.
- ✓ Υποστήριξη δράσεων για την ομαλή μετάβαση στη **μεταλινιτική περίοδο** με όρους **βιώσιμης ανάπτυξης**, μέσω προώθησης νέων οικονομικών δραστηριοτήτων (**πράσινη οικονομία** με έμφαση στην **αξιοποίηση ΑΠΕ**, αγροτική οικονομία υψηλής παραγωγικότητας και ποιότητας, αξιοποίηση ΤΠΕ & των αναπτυξιακών δυνατοτήτων από τη διέλευση του αγωγού φυσικού αερίου **TAP** από τη Δυτική Μακεδονία, κλπ.).
- ✓ Ολοκλήρωση προγραμμάτων **μετεγκατάστασης οικισμών** και οικιστικής οργάνωσης με την κατασκευή σύγχρονων με ειδικό θεματικό περιεχόμενο.
- ✓ Προστασία & στοχευμένη ανάδειξη του **φυσικού περιβάλλοντος** και της **πολιτισμικής κληρονομιάς** και σύνδεσή τους με την τουριστική ανάπτυξη, προωθώντας εναλλακτικές μορφές τουρισμού (αγροτουρισμός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, βιομηχανικός, γαστρονομικός, φυσιολατρικός, ιαματικός κλπ.).

Κρίσιμα ζητήματα στον τομέα «Κοινωνική μέριμνα, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός»

- ✓ Ενίσχυση των δομών & υπηρεσιών των αστικών κέντρων και των περιοχών της υπαίθρου, αναφορικά με τις **βασικές κοινωνικές υπηρεσίες** και εξυπηρετήσεις υγείας, πρόνοιας, παιδείας και αθλητισμού, με γνώμονα την **ισότιμη πρόσβαση** όλων των κατοίκων της ΠΔΜ.
- ✓ **Αύξηση απασχόλησης & καταπολέμηση της φτώχειας**, μέσω υλοποίησης πολιτικών για ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων, ιδιαίτερα όσων ανήκουν σε ειδικές ομάδες πληθυσμού.
- ✓ Μετάβαση από το **μοντέλο** του μαζικού, μονοθεματικού **τουρισμού** σε έναν **ποιοτικό, διαφοροποιημένο και πολυθεματικό**, σύμφωνα με τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες της περιοχής.
- ✓ Ενίσχυση της κοινής **πολιτιστικής κληρονομιάς**, μέσω υλοποίησης έργων, πλατφορμών και δικτύων συνεργασίας, τόσο στον τομέα του πολιτισμού όσο και διατομεακά.
- ✓ Βελτιστοποίηση **συνθηκών δημόσιας υγείας** & ενίσχυση παρακολούθησης και ελέγχου της επιβάρυνσης που προκαλεί η εξορυκτική δραστηριότητα της ΔΕΗ.
- ✓ Βελτίωση παρεχόμενων **υπηρεσιών υγείας** σε περιφερειακό επίπεδο, με αντιμετώπιση των σημαντικών ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό και της δυσλειτουργίας κρίσιμων νοσοκομειακών κλινικών, παράλληλα με την αξιοποίηση των ΤΠΕ (μηχανογράφηση, δημιουργία βάσεων δεδομένων, ηλεκτρονική υποστήριξη, σύσταση κεντρικού ηλεκτρονικού δικτύου για απευθείας σύνδεση όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών υγείας).
- ✓ Αξιοποίηση **υφιστάμενων δομών** που βρίσκονται σε αδράνεια (ΚΑΦΚΑ Αμυνταίου), αποσκοπώντας στη βελτίωση/αποκατάσταση της υγείας των πολιτών και στην ανάπτυξη «Ιατρικού Τουρισμού».

Κρίσιμα ζητήματα στον τομέα «Τοπική Οικονομία & Απασχόληση»

- ✓ Διατήρηση **ενεργειακού χαρακτήρα** της Περιφέρειας με κυρίαρχο το ρόλο του λιγνίτη & εμπλουτισμό του μίγματος παραγωγής ενέργειας με επενδύσεις περιβαλλοντικά φιλικές.
- ✓ Πολυτομεακή **ενίσχυση της απασχόλησης**, μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων εφαρμογής ενεργητικών πολιτικών & πολιτικών ενδυνάμωσης των ικανοτήτων - δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του κοινωνικο-οικονομικού συστήματος της ΠΔΜ.
- ✓ Υιοθέτηση της **Έρευνας & Καινοτομίας** (ΕΤΑΚ) καθώς και βελτίωση της **ανταγωνιστικότητας & εξωστρέφειας** των επιχειρήσεων, μέσω συνεργασίας επιστημονικής - επιχειρηματικής κοινότητας (ειδικότερα των ΜΜΕ) στους τομείς-κλάδους προτεραιότητας που αναδεικνύει η στρατηγική **RIS3** στην ΠΔΜ.
- ✓ Ενίσχυση των υποδομών & δομών **στήριξης της επιχειρηματικότητας**, ενδυνάμωση συνεργασιών και δικτυώσεων & προώθηση των συνεργατικών σχηματισμών.
- ✓ Βέλτιστη **αξιοποίηση** όλων των διαθέσιμων **χρηματοδοτικών πόρων**, ευρωπαϊκής ή εθνικής προέλευσης, με γνώμονα την **ισόρροπη συμμετοχή και ανάπτυξη των (4) Π.Ε.** και τις στρατηγικές και επιχειρησιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας που διασφαλίζουν προστιθέμενη αξία για την περιοχή και τους κατοίκους της.
- ✓ Αξιοποίηση της **κομβικής γεωστρατηγικής θέσης** της ΠΔΜ στη νέα πολιτική, οικονομική και κοινωνική «γεωγραφία» του βαλκανικού χώρου, μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων προς την κατεύθυνση διαμόρφωσης μιας σύγχρονης και ευέλικτης στρατηγικής διασυνοριακής και διαπεριφερειακής εδαφικής συνεργασίας.

Κρίσιμα ζητήματα στον τομέα «Βελτίωση διοικητικής ικανότητας & οικονομικής κατάστασης Περιφέρειας»

- ✓ Βελτίωση της εσωτερικής οργάνωσης, λειτουργίας & αποδοτικότητας της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, με απλοποίηση διαδικασιών και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας.
- ✓ Αναβάθμιση & αξιοποίηση εφαρμογών **ΤΠΕ**, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των τελικών αποδεκτών των υπηρεσιών της Περιφέρειας (πολιτών/επιχειρήσεων, φορέων).
- ✓ Αναβάθμιση του **περιβάλλοντος εργασίας** (υποδομών, εξοπλισμού, πληροφοριακών συστημάτων), προς διευκόλυνση της εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- ✓ Αναβάθμιση των **δεξιοτήτων & αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού**, με στόχο τη βελτιστοποίηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητάς του.
- ✓ Ενδυνάμωση **συνεργασιών** σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο για επίτευξη συνεργιών και ανταλλαγή εμπειριών-καλών πρακτικών.
- ✓ Βέλτιστη **αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων**.
- ✓ Συστηματική **διεκδίκηση αντισταθμιστικών και ανταποδοτικών πόρων** από την παραχώρηση προς αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών πόρων.

3.1 Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΔΜ

3.1.1 Δήλωση Αποστολής

3.1.2 Αναπτυξιακό Όραμα

3.1.3 Κατευθυντήριες Αξίες και Πολιτικές Επιλογές

3.2 ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ & ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

3.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΠ

3.4 ΒΑΣΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΠ & ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

3.1 Η Στρατηγική της ΠΔΜ

Η Στρατηγική της ΠΔΜ (1/3)

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός λαμβάνει υπόψη του κυρίως:

- Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης 2014-2020 (**ΕΣΠΑ** 2014-2020), συμπεριλαμβανομένων των **τομεακών ΕΠ**
- Το εγκεκριμένο **ΠΕΠ** Δυτ. Μακεδονίας 2014-2020
- Το Σχέδιο Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης - **RIS3** ΠΔΜ 2014-2020
- Το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (**Ε.Α.Π.**) 2012-2016 για την ΠΔΜ
- Το αναθεωρημένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (**ΠΠΧΣΑΑ**) Δυτικής Μακεδονίας
- Την Εθνική Στρατηγική για τη **Διοικητική Μεταρρύθμιση** 2014-2016
- Τις κατευθύνσεις του στρατηγικού σχεδιασμού στο πλαίσιο της Προγραμματικής Σύμβασης «Επιστημονική και οργανωτική υποστήριξη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας στην **Ανοιχτή Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση**», για την πενταετία 2015-2019.

Η Στρατηγική της ΠΔΜ (2/3)

- Η στρατηγική που αποτυπώνεται στο ΕΠ ΠΔΜ 2015-2019 βρίσκεται σε πλήρη συμφωνία με τις στρατηγικές που έχουν τεθεί για την εφαρμογή των **Εθνικών & Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων**, στο πλαίσιο των οποίων οι υπηρεσίες της Περιφέρειας θα αναζητήσουν τη **χρηματοδότηση** των έργων/δράσεων.
- Η εκπόνηση και υλοποίηση του ΕΠ ΠΔΜ 2015-2019 συμπίπτει χρονικά με την εξέλιξη της **στρατηγικής για την «Ευρώπη 2020»**, μέσα από την οποία προκρίνεται μια στρατηγική προσέγγιση των δράσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων.
- Η στρατηγική αυτή προβλέπει συγκεκριμένο αριθμό **Θεματικών Στόχων (ΘΣ)** στους οποίους θα πρέπει να επικεντρώνεται το σύνολο των δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο που θα τύχουν συγχρηματοδότησης από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία.

Η Στρατηγική της ΠΔΜ (3/3)

Το πλαίσιο αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ που έχει τεθεί από τη στρατηγική «E2020» έχει ως άξονα **3 αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες**, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί σε Εθνικές Στρατηγικές & σε όλα τα συγχρηματοδοτούμενα Εθνικά Προγράμματα (περιφερειακά & τομεακά) της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2014-2020:

Στόχος της στρατηγικής «E2020» είναι μια ανάπτυξη:

Έξυπνη (Smart growth):

Ανταγωνιστικότητα &
Επιχειρηματικότητα
**Ωθηση οικονομικής
ανάπτυξης μέσω
επενδύσεων
ΕΤΑΚ**

Χωρίς Αποκλεισμούς (Inclusive growth):

Ανθρώπινο Δυναμικό,
Υγεία – Κοινωνική
Ενσωμάτωση –
Απασχόληση,
Εκπαίδευση/Δεξιότητες
**Κοινωνική Ανάπτυξη,
καταπολέμηση
φτώχειας &
κοινωνικοοικονομική
ενσωμάτωση/συνοχή**

Βιώσιμη (Sustainable growth):

Προστασία
Περιβάλλοντος, Φιλική
στο Περιβάλλον
Οικονομία

**Προώθηση μιας πιο
αποδοτικής στη χρήση
πόρων, πιο
«πράσινης» και πιο
ανταγωνιστικής
οικονομίας**

Δήλωση Αποστολής ΠΔΜ

Η γενική διατύπωση που προκύπτει από την επισκόπηση των αρμοδιοτήτων των Περιφερειών (άρθρο 186, κεφ. Ε΄ Μέρους Γ΄ & Αιτιολογική Έκθεση Ν. 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης») εξειδικεύεται, ώστε να εκφράζει το λόγο ύπαρξης και τη συνεισφορά ειδικά της ΠΔΜ, με την ακόλουθη **Δήλωση Αποστολής**:

Αποστολή της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι **η άσκηση και διαμόρφωση κάθετων πολιτικών με γνώμονα τις ανάγκες και τη βελτίωση του επιπέδου ζωής των πολιτών της, για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής ευθύνης της, μέσω αξιοποίησης των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων**

Αναπτυξιακό Όραμα ΠΔΜ (1/2)

Ισχυρή Περιφέρεια με ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό και έμφαση στην Κοινωνική Ευημερία και Συνοχή, μέσω μίας ανταγωνιστικής, ποιοτικής και εξωστρεφούς Βιώσιμης Ανάπτυξης που στηρίζεται στην ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και τον εκσυγχρονισμό της Διοίκησης, προσδίδοντάς της την ταυτότητα ενός σύγχρονου μεταφορικού, ενεργειακού, επιχειρηματικού κέντρου

ΣΗΜΕΙΑ ΑΙΧΜΗΣ ΟΡΑΜΑΤΟΣ

- Επιδίωξη διοικητικής & οικονομικής **αυτοτέλειας**
- Ευημερία **όλων** των πολιτών & κοινωνικών ομάδων της Δυτικής Μακεδονίας
- Προώθηση ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για μία **σύγχρονη & αποτελεσματική Διοίκηση**
- Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας για **δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης**
- Ενδυνάμωση της θέσης της Περιφέρειας σε **γεωπολιτικό & οικονομικό επίπεδο**

Αναπτυξιακό Όραμα ΠΔΜ (2/2)

Το Όραμα **ευθυγραμμίζεται** με:

- το αναπτυξιακό όραμα που έχει διατυπωθεί στο πλαίσιο του ΠΕΠ 2014-2020, για τη δημιουργία μιας *«διατηρήσιμης, ανταγωνιστικής, περιφερειακής οικονομίας με βιώσιμες θέσεις εργασίας, κοινωνική συνοχή και ποιοτικό περιβάλλον»*
- το νέο αναπτυξιακό όραμα που διέπει το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 και αποβλέπει στην *«αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης»*

Κατευθυντήριες Αξίες & Πολιτικές Επιλογές (1/2)

Οι **6 βασικότερες κατευθυντήριες αρχές - αξίες** που θα προωθήσουν δυναμικά την υλοποίηση του οράματος είναι:

1. Ισότιμη μεταχείριση και ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών
2. Σεβασμός των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης
3. Αποδοτική συνεργασία του ανθρώπινου δυναμικού για την ανάπτυξη κοινών στόχων και αξιών & ισόρροπη ανάπτυξη των Π.Ε.
4. Διαφάνεια & χρηστή διαχείριση
5. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την αξιοποίηση & ανάδειξη των περιφερειακών πόρων και συγκριτικών πλεονεκτημάτων
6. Ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας σε τοπικό, διαπεριφερειακό, διακρατικό επίπεδο

Παράγοντες κλειδιά για την επίτευξη του οράματος:

- ανθρώπινο δυναμικό
- κοινωνικό απόθεμα
- φυσικό, πολιτιστικό περιβάλλον & ενεργειακό κεφάλαιο
- παραγωγικές δραστηριότητες

Κατευθυντήριες Αξίες & Πολιτικές Επιλογές (2/2)

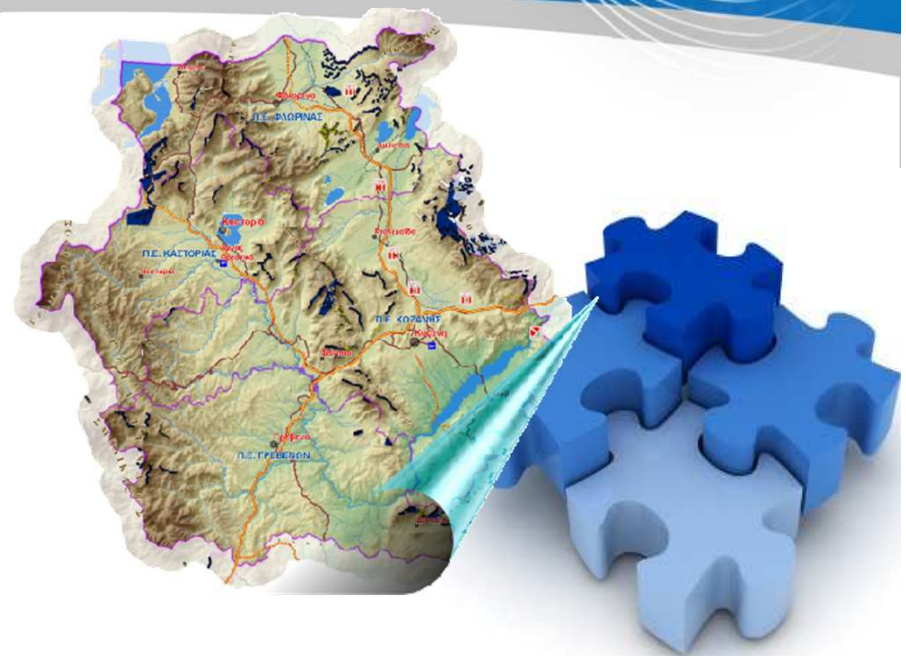
Κύριες πολιτικές επιλογές της ηγεσίας που διαπνέουν το αναπτυξιακό όραμα:

1. Η **Δημόσια Διοίκηση** σύγχρονη και ανθρωποκεντρική
2. Η **Γεωργία** και η **Κτηνοτροφία** ως μοχλός ανάπτυξης
3. Οι ολοκληρωμένες **Υποδομές** ως ισχυρά θεμέλια
4. Η **Επιχειρηματικότητα** που συναντά την καινοτομία
5. Η **Απασχόληση** ως το μεγάλο στοίχημα για τα επόμενα χρόνια
6. Η Περιφέρεια ως **Ενεργειακή καρδιά της χώρας** που χτυπά αδέσμευτα
7. Το **Περιβάλλον** ως κληρονομιά των παιδιών μας
8. Η **Υγεία** ως αγαθό όλων των πολιτών
9. Η **Κοινωνική μέριμνα** ως δείκτης του πολιτισμού
10. Η **Τριτοβάθμια Εκπαίδευση** που σχεδιάζει το μέλλον
11. Ο **Τουρισμός** που ανακαλύπτει τις ιδιαιτερότητες του τόπου μας
12. Ο **Πολιτισμός** ως κληρονομιά που εξελίσσεται & ο **Αθλητισμός** ως τρόπος ζωής
13. Ο **Τοπικός Πόρος** που διοχετεύεται στις κατάλληλες δράσεις

3.2 Οι Άξονες & οι Στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου

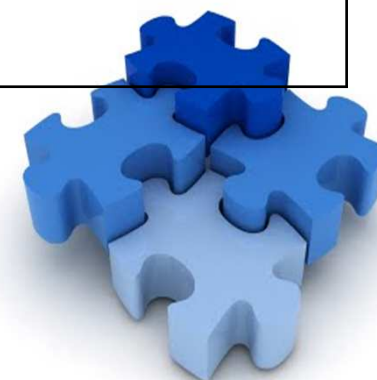

Αναπτυξιακοί Άξονες του ΕΠ

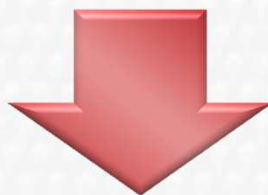
Σύμφωνα με την αριθμ. 35829/22-9-2014 (ΦΕΚ/Β'/2642/6-10-2014) ΥΑ, οι Άξονες Προτεραιότητας των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων καθορίζονται ως εξής:

A/A	Άξονας
1	Περιβάλλον και ποιότητα ζωής
2	Κοινωνική μέριμνα, υγεία, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός
3	Τοπική οικονομία και απασχόληση
4	Βελτίωση διοικητικής ικανότητας και της οικονομικής κατάστασης της Περιφέρειας

Διαμόρφωση της Δομής του ΕΠ

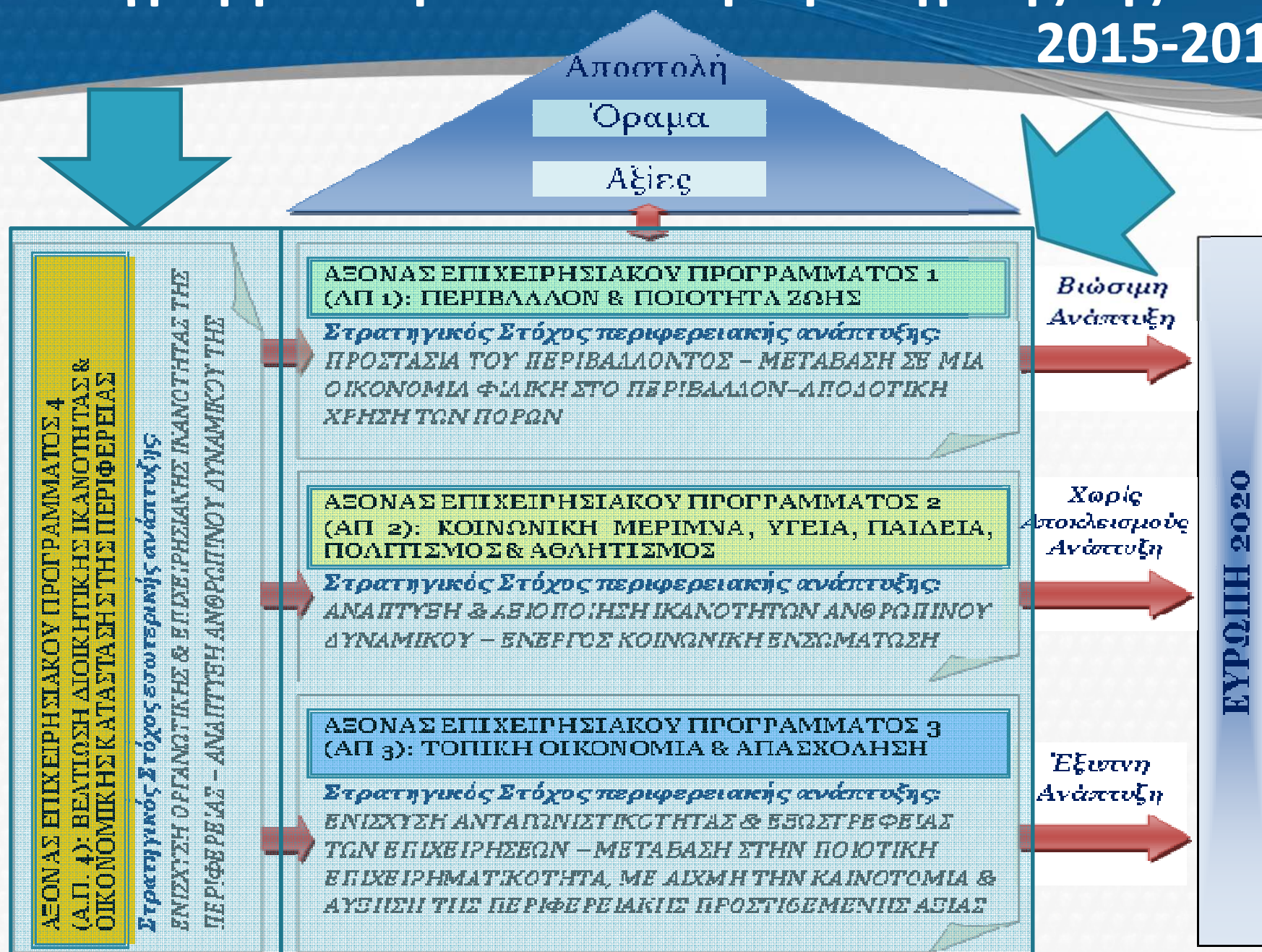
Αδυναμία: Οι (4) Άξονες Προτεραιότητας έχουν οριστεί κεντρικά με βάση τις κοινές αρμοδιότητες που αποδόθηκαν στις Περιφέρειες και εκ προοιμίου είναι γενικοί χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη διαφοροποίηση των Περιφερειών βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.

Η διάρθρωση του παρόντος ΕΠ (εξειδίκευση Αξόνων σε Μέτρα, Στόχους, Δράσεις) επιλέχθηκε να ακολουθήσει την **κωδικοποίηση που εφαρμόζεται σε επίπεδο ΕΣΠΑ (11 ΘΣ)**, προς:

- ➡ Αποτύπωση των **ιδιαίτερων προτεραιοτήτων & αναγκών** της Δυτικής Μακεδονίας
- ➡ Διευκόλυνση της **συσχέτισής τους με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά προγράμματα**
- ➡ Εξασφάλιση της **επιλεξιμότητας των προτάσεων** που θα υποβληθούν για έγκριση
- ➡ **Συντονισμό των παρεμβάσεων** προς επίτευξη πολλαπλασιαστικού αναπτυξιακού αποτελέσματος.

Διαγραμματική απεικόνιση Στρατηγικής της ΠΔΜ 2015-2019

Διαμόρφωση της Στρατηγικής του ΕΠ

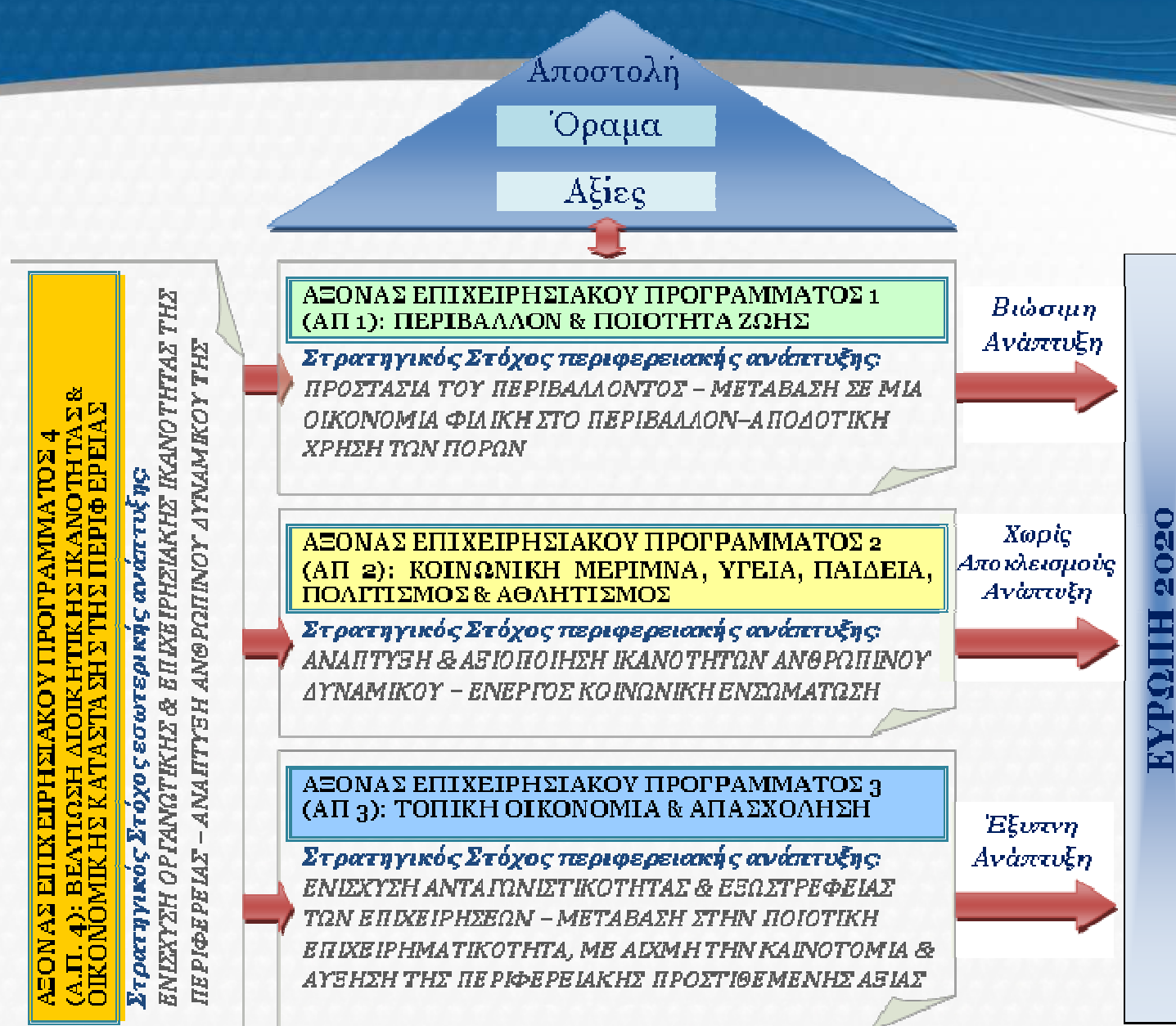
Για την εκπλήρωση της Αποστολής και την επίτευξη του αναπτυξιακού Οράματος της ΠΔΜ, επιλέχθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής της

(4) Στρατηγικοί Στόχοι, περιφερειακής και εσωτερικής ανάπτυξης,

σε αντιστοιχία με:

- τους (4) Άξονες Προτεραιότητας
- τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες – κατευθύνσεις που συνιστούν τους Άξονες της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής
- τις (3) αλληλοενισχυόμενες προτεραιότητες της στρατηγικής «Ε2020»

Με βάση την υιοθετούμενη αρχιτεκτονική της Στρατηγικής ΠΔΜ 2015-2019, **ο Στόχος εσωτερικής ανάπτυξης του 4ου Άξονα αποτελεί προϋπόθεση, αλλά και καθοριστικό παράγοντα για την επίτευξη των Στόχων περιφερειακής ανάπτυξης** και την αποτελεσματική και αποδοτική υλοποίηση του συνολικού Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η Δημόσια Διοίκηση σύγχρονη και ανθρωποκεντρική

Αποστολή

Όραμα

Αξίες

2 Άξονες παρέμβασης:

➤ **Ενίσχυση οργανωτικής & επιχειρησιακής ικανότητας** της Περιφέρειας, μέσω εκσυγχρονισμού της, σύμφωνα με τις αρχές της **αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας** και βελτίωσης του **συντονισμού** του κράτους, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.

➤ **Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού** της Περιφέρειας, μέσω βελτίωσης του **συστήματος διοίκησης** του προσωπικού, **ορθολογικής κατανομής** των ανθρώπινων πόρων, **ενίσχυσης** του ρόλου και της διοίκησης των **υψηλόβαθμων στελεχών** καθώς και της παροχής αναβαθμισμένων υπηρεσιών **κατάρτισης/εκπαίδευσης**, με στόχο την ατομική ανάπτυξη των υπαλλήλων και τη βελτίωση της ικανότητας ανταπόκρισής τους στις ανάγκες των διαρθρωτικών και θεσμικών αλλαγών των προωθούμενων μεταρρυθμίσεων.

Οι ανωτέρω στρατηγικοί άξονες παρέμβασης θα επιτευχθούν, κυρίως, με την προώθηση της **ανοικτής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης**.

Το Περιβάλλον κληρονομιά των παιδιών μας

Αποστολή

Όραμα

Αξίες

➤ **Διατήρηση του ενεργειακού κεφαλαίου** και της δυναμικότητας του κύριου «εξαγωγικού» τομέα της Περιφέρειας που είναι η παραγωγή ηλεκτρισμού και η εξόρυξη λιγνίτη, με **πολιτικές εκσυγχρονισμού**, απόλυτα συμβατές με την **περιβαλλοντική προστασία**, ώστε να διασφαλιστεί η **ενεργειακή αυτονομία**.

➤ **Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον:**

Διατήρηση του λιγνίτη ως εθνικού καυσίμου με παράλληλο σχεδιασμό της μεταλιγνιτικής περιόδου με όρους **βιώσιμης ανάπτυξης**, με βασικές προτεραιότητες την ανάπτυξη «πράσινης» επιχειρηματικότητας (κυρίως με αξιοποίηση των ΑΠΕ και των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της διέλευσης του αγωγού φυσικού αερίου TAP) και της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο πεδίο προστασίας και αξιοποίησης του φυσικού & πολιτιστικού περιβάλλοντος.

➤ **Αποδοτική χρήση φυσικών πόρων**, καλλιεργώντας περιβαλλοντική συνείδηση, εφαρμόζοντας πολιτικές ορθολογικής χρήσης του υδάτινου & δασικού πλούτου, σύγχρονες πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων και στο ακέραιο την περιβαλλοντική νομοθεσία.

➤ **Αξιοποίηση πολιτιστικού αποθέματος**, επενδύοντας σε ένα νέο μοντέλο περιφερειακής πολιτιστικής πολιτικής, συνδεδεμένο με την τουριστική ανάπτυξη.

Η Κοινωνική μέριμνα δείκτης του πολιτισμού μας Υγεία-Παιδεία-Πολιτισμός & Αθλητισμός ως κοινωνικά αγαθά

Αποστολή

Όραμα

Αξίες

- **Ανάπτυξη & αξιοποίηση ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού:** Βελτίωση αποτελεσματικότητας προγραμμάτων **Εκπαίδευσης & Κατάρτισης**, μέσω σύνδεσής τους με την αγορά εργασίας και στήριξης του ρόλου της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ως καταλύτη ανάπτυξης καινοτομικής επιχειρηματικότητας.
- **Ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση**, μέσω αναβάθμισης – επέκτασης **Κοινωνικών, Εκπαιδευτικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας**, προς αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων της αγοράς εργασίας & προώθηση της κοινωνικής ένταξης, ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων, με στόχο την αποτροπή της περιθωριοποίησης του ανθρώπινου κεφαλαίου λόγω της κρίσης, ως θεμέλιο για μια **βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη** που δημιουργεί απασχόληση & κοινωνική συνοχή.
- Αναγνώριση του δυναμικού ρόλου της πολυποίκιλης και εξελισσόμενης **Πολιτιστικής κληρονομιάς** (υλικής και άυλης) & του **Αθλητισμού** στην προώθηση της κοινωνικής & οικονομικής ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας αλλά και στη βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών της, μέσω υλοποίησης δράσεων ολοκληρωμένης προώθησης του Πολιτισμού & Αθλητισμού, ώστε τα δύο αυτά αγαθά να καταστούν **ανοικτά και προσβάσιμα σε όλη την κοινωνία και μέρος της καθημερινής ζωής**.

Η Επιχειρηματικότητα συναντά την καινοτομία

Αποστολή

Όραμα

Αξίες

➤ **Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας & εξωστρέφειας επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ)**, μέσω i) δράσεων για τη δημιουργία περιβάλλοντος φιλικού προς τις επιχειρήσεις που προσελκύει επενδύσεις και δημιουργεί βιώσιμες θέσεις απασχόλησης και ii) ανάπτυξης συμπεριφορών επιχειρηματικής συνεργασίας & δικτυώσεων

➤ **Μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα, με αιχμή την καινοτομία & την αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας**, με ενίσχυση της Έρευνας & Καινοτομίας (μέσω της «Έξυπνης Εξειδίκευσης»-RIS3), αναβάθμιση των ανθρώπινων πόρων, αξιοποίηση της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε κλάδους της τοπικής οικονομίας με υψηλή προστιθέμενη αξία.

ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ RIS3 ΠΔΜ

➡ κλάδος Ενέργειας/ΑΠΕ-Τηλεθέρμανσης, με επαναπροσδιορισμό του ορισμού «Καινοτομία στην Ενέργεια» για την περίοδο 2014-2020

➡ κλάδος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Απορριμμάτων

➡ παραδοσιακοί κλάδοι Αγροτικής Ανάπτυξης & Μεταποίησης:

- ➡ μεταποίηση – τυποποίηση χαρακτηριστικών αγροτικών προϊόντων
- ➡ Εκτροφή γουνοφόρων ζώων - δερμάτινα προϊόντα
- ➡ Τρόφιμα, ποτά, μεταλλικές κατασκευές

➡ κλάδος Τουρισμού

3.3 Διάρθρωση ΕΠ

Συσχέτιση (4) Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ & (11) ΘΣ Ε2020

ΑΞΟΝΑΣ ΕΠ		ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	
1	Περιβάλλον & ποιότητα ζωής	4	Ενίσχυση μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
		5	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης & διαχείρισης κινδύνου
		6	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
		7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
2	Κοινωνική μέριμνα, υγεία, παιδεία, πολιτισμός & αθλητισμός	2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των ΤΠΕ
		6	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
		9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
		10	Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
3	Τοπική οικονομία και απασχόληση	1	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
		2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των ΤΠΕ
		3	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
		6	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
		7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
		8	Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
		9	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
		10	Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
4	Βελτίωση διοικητικής ικανότητας & οικονομικής κατάστασης ΠΔΜ	2	Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των ΤΠΕ
		11	Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Συσχέτιση (4) Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ & (11) ΘΣ Ε2020

Περιβάλλον & ποιότητα ζωής

- 4. Ενίσχυση μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
- 5. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης & διαχείρισης κινδύνου
- 6. Προστασία περιβάλλοντος & προώθηση αποδοτικότητας των πόρων
- 7. Προώθηση βιώσιμων μεταφορών & απομάκρυνση σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών

Κοινωνική μέριμνα, υγεία, παιδεία, πολιτισμός & αθλητισμός

- 2. Ενίσχυση πρόσβασης, χρήσης & ποιότητας ΤΠΕ
- 6. Προστασία περιβάλλοντος & προώθηση αποδοτικότητας των πόρων
- 9. Προώθηση κοινωνικής ένταξης & καταπολέμησης της φτώχειας
- 10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες & στη δια βίου μάθηση

Τοπική οικονομία και απασχόληση

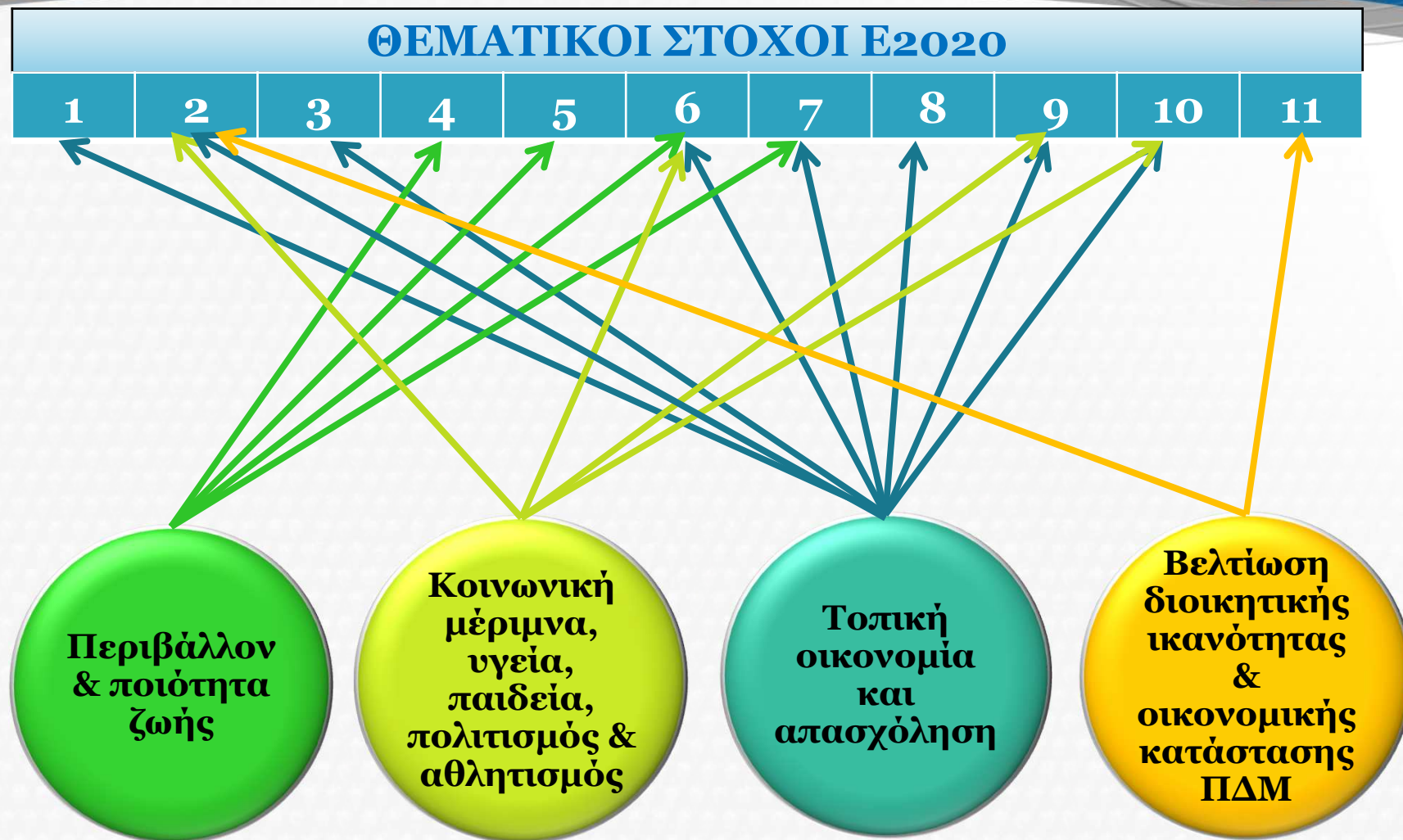
- 1. Ενίσχυση έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης & καινοτομίας
- 2. Ενίσχυση πρόσβασης, χρήσης & ποιότητας ΤΠΕ
- 3. Ενίσχυση ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ, γεωργικού τομέα, αλιείας & υδατοκαλλιεργειών
- 6. Προστασία περιβάλλοντος & προώθηση αποδοτικότητας των πόρων
- 7. Προώθηση βιώσιμων μεταφορών & απομάκρυνση σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών

Βελτίωση διοικητικής ικανότητας & οικονομικής κατάστασης ΠΔΜ

- 8. Προώθηση απασχόλησης & υποστήριξη κινητικότητας εργαζομένων
- 9. Προώθηση κοινωνικής ένταξης & καταπολέμησης της φτώχειας
- 10. Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες & στη δια βίου μάθηση
- 2. Ενίσχυση πρόσβασης, χρήσης & ποιότητας ΤΠΕ
- 11. Βελτίωση θεσμικής επάρκειας & αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης

Συσχέτιση (4) Αξόνων Προτεραιότητας ΕΠ & (11) ΘΣ Ε2020

3.4 Βασική Δομή ΕΠ & Πηγές Χρηματοδότησης

(*): 1 = ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ 2 = ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
3 = ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ 4 = ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ & ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠ ΠΔΜ 2015-2019 (*)			
			1	2	3	4
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1.1 (1a) - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της Ε&Κ και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	01.1.1 - Ενίσχυση ερευνητικών υποδομών για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας			✓	
		01.1.2 (3.1) - Αναβάθμιση ή/και ανάπτυξη υποδομών έρευνας και καινοτομίας για τη βελτίωση της καινοτομικής ικανότητας της χώρας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας			✓	
	1.2 (1b) - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	01.2.1 - Αύξηση της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας σε τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας			✓	
		01.2.2 (1.1) - Αύξηση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτόμου επιχειρηματικότητας σύμφωνα με την εθνική στρατηγική έρευνας και καινοτομίας για έξυπνη εξειδίκευση (στρατηγική RIS3)			✓	
02 - Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	2.1 (2a) - Επέκταση της ανάπτυξης των ευρυζωνικών υπηρεσιών και των δικτύων υψηλών ταχυτήτων και στήριξη της υιοθέτησης των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στον χώρο της ψηφιακής οικονομίας	02.1.1 (3.2)- Επέκταση υποδομών ευρυζωνικών υπηρεσιών και δικτύων υψηλών ταχυτήτων			✓	
	2.2 (2b) - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ και ηλεκτρονικού εμπορίου και ενίσχυση της ζήτησης για ΤΠΕ	02.2.1 (1.2) - Αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, εφαρμογών και ολοκληρωμένων λύσεων ΤΠΕ για τις επιχειρήσεις			✓	
	2.3 (2c) - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	02.3.1 - Βελτίωση των ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις		✓	✓	✓
		02.3.2 (2c.1) - Αύξηση των φορέων του δημοσίου τομέα όπου εντείνεται η χρήση αποτελεσματικών μεθόδων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης				✓
03 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ΜΜΕ, γεωργικού τομέα (ΕΓΤΑΑ) και αλιείας, υδατοκαλλιεργειών (ΕΤΘΑ)	3.1 (3a) - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	03.1.1 - Βελτίωση της επιχειρηματικότητας με έμφαση στην καινοτομία και στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας			✓	

03 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)		03.1.2 (1.3) - Αποτελεσματικότερη αξιοποίηση νέων ιδεών και ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, με εστίαση σε διεθνώς εμπορεύσιμα - εξαγώγιμα αγαθά και υπηρεσίες, κατά προτεραιότητα στους στρατηγικούς τομείς της χώρας			✓	
	3.2 (3b) - Ανάπτυξη και εφαρμογή νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως σε σχέση με τη διεθνοποίηση	03.2.1 (1.4) - Αύξηση του μεγέθους της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ανάπτυξη σύγχρονων επιχειρηματικών μοντέλων συνεργασίας, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) τομείς προτεραιότητας			✓	
	3.3 (3c) - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	03.3.1 (1.5) - Αναβάθμιση του επιπέδου επιχειρηματικής οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας			✓	
	3.4 (3d) - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	03.4.1 (1.6) - Αύξηση εξαγωγών ελληνικών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα στους εννέα (9) στρατηγικούς τομείς της χώρας			✓	
		03.4.2 - Ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των επιχειρήσεων			✓	
04 - Ενίσχυση της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς	4.1 (4a) - Προαγωγή της παραγωγής και της διανομής ενέργειας που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	04.1.1 (1.7) - Αύξηση διείσδυσης των νέων μορφών ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας			✓	
	4.2 (4b) - Προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	04.2.1 (3.3) - Εξοικονόμηση ενέργειας και αύξηση ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος και της λειτουργίας των επιχειρήσεων			✓	
	4.3 (4c) - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	04.3.1 (13) - Εξοικονόμηση ενέργειας στον Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα	✓			✓
		04.3.2 (3.4) - Εξοικονόμηση ενέργειας και αύξηση ενεργειακής απόδοσης με ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος στις δημόσιες υποδομές και στο τομέα της στέγασης			✓	
		04.3.3 - Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και χρήσης ΑΠΕ με έμφαση στις υποδομές του δημόσιου τομέα	✓			
	4.4 (4e) - Προώθηση στρατηγικών για χαμηλές εκπομπές άνθρακα για όλους τους τύπους περιοχών, ιδίως τις αστικές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, των καθαρών αστικών μεταφορών και των σχετικών μέτρων άμβλυνσης και προσαρμογής	04.4.1 (14) - Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και Αναζωογόνησης (εμβληματικού /επιδεικτικού χαρακτήρα)	✓	✓	✓	

04 - Ενίσχυση της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς		04.4.2 (15) - Διεύρυνση της εφαρμογής επενδύσεων επεξεργασίας (κομποστοποίησης) Βιοαποβλήτων	✓	✓		
	4.5 (4f) - Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας στις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και υιοθέτηση αυτών των τεχνολογιών	04.5.1 - Ανάπτυξη τεχνολογικών εφαρμογών δέσμευσης και αξιοποίησης του διοξειδίου του άνθρακα των ατμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας	✓			
	4.6 (4g) - Προώθηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	04.6.1 (16) - Διεύρυνση της χρήσης της τηλεθέρμανσης	✓			
05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου	5.1 (5a) - Στήριξη επενδύσεων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των βασιζόμενων στο οικοσύστημα προσεγγίσεων	05.1.1 (17) - Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας στις κλιματικές αλλαγές ως προς τους κινδύνους πλημμυρικών φαινομένων	✓		✓	
	5.2 (5b) - Προώθηση των επενδύσεων για την αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών	05.2.1 (18) - Πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών από φυσικές ή απρόβλεπτες αιτίες (π.χ. δασικές πυρκαγιές, πλημμύρες, διάβρωση εδάφους/ακτών, σεισμών κλπ)	✓		✓	
		05.2.2 - Βελτίωση της πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης των κινδύνων με έμφαση στους φυσικούς κινδύνους	✓			
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6.1 (6a) - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	06.1.1 (22) - Μείωση, επαναχρησιμοποίηση, κομποστοποίηση, χωριστή συλλογή και ανακύκλωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης ιλύος από Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων	✓			
		06.1.2 (23) - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, με βάση τους επικαιροποιημένους ΠΕΣΔΑ	✓			
		06.1.3 (24) - Διαχείριση Επικινδύνων Αποβλήτων και Περιβαλλοντικές Αποκαταστάσεις Ρυπασμένων Χώρων	✓			
	6.2 (6b) - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	06.2.1 (25) - Συμπλήρωση και σταδιακή Ολοκλήρωση Υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων κατά κατηγορία Οικισμών με βάση τις κατευθύνσεις της Οδηγίας για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)	✓			
		06.2.2 (26) - Εφαρμογή Οδηγιών και Πιλοτικές Παρεμβάσεις που σχετίζονται με ικανοποίηση των απαιτήσεων του κεκτημένου της Ένωσης στους Υδάτινους Πόρους	✓			

06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

	06.2.3 (27) - Στοχευμένη εφαρμογή και παρακολούθηση της υλοποίησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής της Χώρας σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/EK	✓			✓
	06.2.4 - Βελτίωση της διαχείρισης των αστικών λυμάτων και της προστασίας των υδάτινων αποδεκτών της Περιφέρειας με έμφαση στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας	✓			
	06.2.5 - Βελτίωση της διαχείρισης των υδατικών πόρων σύμφωνα με το σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής της Περιφέρειας	✓			
6.3 (6c) - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	06.3.1 (3.5) - Ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο φυσικό κεφάλαιο και στην πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδος με επίκεντρο το τομέα του Τουρισμού			✓	
	06.3.2 - Ενίσχυση της προστασίας και ανάδειξης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και σύνδεση με την τουριστική ανάπτυξη	✓	✓	✓	
6.4 (6d) - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	06.4.1 - Βελτίωση της διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης των προστατευόμενων περιοχών της Περιφέρειας	✓			
6.5 (6e) - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	06.5.1 (28) - Ολοκληρωμένες πολεοδομικές/αστικές παρεμβάσεις εμβληματικού χαρακτήρα για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και την προώθηση της ευρύτερης αστικής αναζωογόνησης	✓		✓	
	06.5.2 - Βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος με έμφαση στις περιοχές ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης	✓			
6.6 (6f) - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και της αποδοτικότερης χρήσης των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και σε σχέση με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	06.6.1 (1.8) - Μείωση της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικής ρύπανσης από τη λειτουργία των επιχειρήσεων			✓	
6.7 (6g) - Στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων, προώθηση της πράσινης ανάπτυξης, της οικολογικής καινοτομίας και της διαχείρισης περιβαλλοντικών επιδόσεων στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα	06.7.1 (3.6) - Βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης βιομηχανικών αποβλήτων και απορριμμάτων και αύξηση της επαναξιοποίησής τους	✓		✓	

	6.8 Ενίσχυση σημαντικών πολιτιστικών θεσμών και θεσμοθετημένων πολιτιστικών δραστηριοτήτων – Στήριξη της πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας	(Ενίσχυση μη επιλέξιμων στα υπόλοιπα προγράμματα ΠΕΠ, ΕΑΑ κλπ)	✓	✓		
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών	7.1 (7a) - Στήριξη πολυτροπικού Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Μεταφορών επενδύοντας στο δίκτυο του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ- Μ)	07.1.1 (7a.1) - Προώθηση της ολοκλήρωσης του βασικού (core) σιδηροδρομικού ΔΕΔ- Μ της χώρας ως βασικού, αξιόπιστου, σύγχρονου και διαλειτουργικού δικτύου του εθνικού συστήματος μεταφορών	✓	✓	✓	
		07.1.2 (7a.2) - Κατά προτεραιότητα υλοποίηση σημαντικών τμημάτων του αναλυτικού οδικού ΔΕΔ- Μ και προώθηση της ολοκλήρωσης του βασικού (core) οδικού ΔΕΔ- Μ	✓	✓	✓	
		07.1.3 (7a.3) - Βελτίωση των επιπέδων οδικής ασφάλειας του αναλυτικού ΔΟΔ για αντίστοιχη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων	✓	✓	✓	
		07.1.4 - Βελτίωση των μεταφορικών υποδομών που συνδέουν την Περιφέρεια με το ΔΕΔ-Μ	✓		✓	
	7.2 (7b) - Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ- Μ περιλαμβανομένων των διατροπικών κόμβων	07.2.1 (7b.1) - Ενίσχυση της συνδεσιμότητας δυσπρόσιτων /νησιωτικών περιοχών για την αντιμετώπιση κοινωνικών /αναπτυξιακών προβλημάτων	✓	✓	✓	
		07.2.2 - Βελτίωση της ποιότητας των ενδοπεριφερειακών μετακινήσεων μέσω της σύνδεσης αστικών κέντρων και περιοχών ιδιαίτερου ενδιαφέροντος με τους κάθετους άξονες και την Εγνατία οδό	✓		✓	
	7.3 (7c) - Ανάπτυξη συστημάτων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον περιλαμβανομένων των συστημάτων χαμηλού θορύβου) με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων, με σκοπό την προαγωγή της βιώσιμης περιφερειακής/τοπικής κινητικότητας	07.3.1 (7c.1) - Προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών (επιβατών και εμπορευμάτων), των συνδέσεων με σημαντικά λιμάνια, και του εκσυγχρονισμού του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών	✓	✓	✓	
	7.4 (7d) - Ανάπτυξη συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας	07.4.1 (7d.1) - Εξασφάλιση της λειτουργικής ομοιογένειας του βασικού σιδηροδρομικού ΔΕΔ- Μ και εξοικονόμηση ενέργειας σε σημαντικούς κλάδους του.	✓	✓	✓	
	7.5 (7e) - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	07.5.1 (3.8) - Αύξηση της εφαρμογής έξυπνων συστημάτων για την αποτελεσματικότερη διαχείρισης της διανομής ενέργειας	✓		✓	

08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	8.1 (8i) - Πρόσβαση στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων που έχουν αποκοπεί επί μακρόν από την αγορά εργασίας, μέσω επίσης τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	08.1.1 (i) - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση των ατόμων που πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης και ιδίως των μακροχρόνια ανέργων και των ανέργων που ανήκουν σε νοικοκυριά ανέργων			✓	
		08.1.2 (ii) - Αύξηση του αριθμού των ανέργων που συμμετέχουν σε πιστοποιημένα προγράμματα κατάρτισης, ιδίως σε τομείς αιχμής			✓	
	8.2 (8ii) - Βιώσιμη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας (ΕΚΤ), ιδιαίτερα εκείνων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των νέων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και των νέων από περιθωριοποιημένες κοινότητες, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής της «εγγύησης για τη νεολαία» ("Youth Guarantee") (+ χρηματοδότηση ΥΕΙ)	08.2.1 (i) - Αύξηση της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης και βελτίωση των δεξιοτήτων των νέων έως 29 ετών			✓	
	8.3 (8iii) - Προώθηση της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	08.3.1 - Ενίσχυση της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας με έμφαση στους τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής εξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας			✓	
		08.3.2 (2.1) - Αύξηση απασχόλησης μέσω ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης			✓	
	8.4 (8iv) - Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, την εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας, την συμφιλίωση της επαγγελματικής και της ιδιωτικής ζωής και την προώθηση της ίσης αμοιβής για ίση εργασία	08.4.1 (i) - Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και επαγγελματικής ανέλιξης των γυναικών			✓	
		08.4.2 (ii) - Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην απασχόληση και την εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας			✓	
	8.5 (8v) - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	08.5.1 (2.2) - Προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ειδικότερα των επιχειρήσεων που διαθέτουν τα ζητούμενα χαρακτηριστικά του νέου αναπτυξιακού υποδείγματος της χώρας		✓	✓	
	8.6 (8vii) Εκσυγχρονισμός των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας, όπως είναι οι δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες απασχόλησης, με καλύτερη αντιστοίχιση των δεξιοτήτων προς τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων μέσω δράσεων για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων μέσω προγραμμάτων κινητικότητας και καλύτερης συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών φορέων και των σχετικών ενδιαφερομένων μερών	08.6.1 (i) - Ενδυνάμωση της επιχειρησιακής ικανότητας φορέων της αγοράς εργασίας, κοινωνικών εταίρων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών			✓	

09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων	9.1 (9i) - Ενεργός ένταξη, με σκοπό, μεταξύ άλλων, της προώθησης της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας (ΕΚΤ)	09.1.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας		✓	✓	
	9.2 (9iii) - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση της ισότητας των ευκαιριών (ΕΚΤ)	09.2.1 - Καταπολέμηση των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων και εμποδίων λόγω αναπηρίας ή ψυχικής ασθένειας		✓	✓	
	9.3 (9iv) - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος (ΕΚΤ)	09.3.1 - Βελτίωση προσβασιμότητας και συμμετοχή μειονεκτούντων ατόμων στα αγαθά της υγείας και της πρόνοιας		✓		
	9.4 (9v) - Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	09.4.1 - Αύξηση της απασχόλησης ευάλωτων ομάδων μέσω προώθησης της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων (i - Ενίσχυση της σύστασης και λειτουργίας βιώσιμων κοινωνικών επιχειρήσεων)		✓	✓	
	9.5 (9a) - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας (ΕΤΠΑ)	09.5.1 - Βελτίωση - ολοκλήρωση υποδομών Α'θμιας και Β'θμιας υγείας και πρόνοιας		✓		
10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	10.1 (10i) - Μείωση και αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την προαγωγή της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων τυπικής, άτυπης και μη τυπικής μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση	10.1.1 (1) - Μείωση και αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και προαγωγή της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων τυπικής, άτυπης, μη τυπικής μάθησης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και κατάρτιση		✓	✓	
		10.1.2 (2) - Ενίσχυση των δομών και της ποιότητας της α'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης – Αύξηση των σχολικών μονάδων που λειτουργούν στο πλαίσιο του Νέου Σχολείου		✓	✓	

10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση		10.1.3 (3) - Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των γνώσεων και των δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών		✓	✓	
		10.1.4 (4) - Αύξηση της συμμετοχής των παιδιών 4-6 στην προσχολική εκπαίδευση		✓	✓	
	10.2 (10ii) - Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της πρόσβασης στην τριτοβάθμια και ισοδύναμη με αυτήν εκπαίδευση, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων φοίτησης και επιτυχίας, ειδικά για μειονεκτούντα άτομα	10.2.1 (1) - Αύξηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων για την έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών και την ισότιμη συμμετοχή των ΑΜΕΑ και ατόμων από ΕΚΟ και χαμηλές εισοδηματικές τάξεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση		✓	✓	
		10.2.2 (2) - Ενδυνάμωση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού		✓	✓	
		10.2.3 (3) - Αύξηση των συνεργασιών των Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τον επιχειρηματικό κόσμο		✓	✓	
	10.3 (10iii) - Βελτίωση της ίσης πρόσβασης στη διά βίου μάθηση για όλες τις ηλικιακές ομάδες σε τυπική, άτυπη και μη τυπική μορφή, την αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και την προώθηση ευέλικτων δυνατοτήτων μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω του επαγγελματικού προσανατολισμού και της αναγνώρισης των αποκτώμενων ικανοτήτων	10.3.1 (1) - Αύξηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της διά βίου μάθησης και της συμμετοχής σε αυτήν του πληθυσμού (16-66+ ετών), με πιστοποίηση προσόντων και διασύνδεση τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης		✓	✓	
	10.4 (10iv) - Βελτίωση της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας, διευκόλυνση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία και βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της ποιότητάς τους, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες, την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών και την καθιέρωση και ανάπτυξη συστημάτων μάθησης με βάση την εργασία, συμπεριλαμβανομένων διττών συστημάτων μάθησης και μαθητείας	10.4.1 (2.3) - Ενίσχυση συμμετοχής των επιχειρήσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στους μηχανισμούς πρόβλεψης σε δεξιότητες		✓	✓	
		10.4.2 (1) - Αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης – Αύξηση των μαθητών / σπουδαστών / αποφοίτων που συμμετέχουν σε προγράμματα μαθητείας		✓	✓	
	10.5 (10a) - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	10.5.1 - Δημιουργία σύγχρονων υποδομών Γ'θμιας Εκπαίδευσης και βελτίωση - ολοκλήρωση υποδομών Α'θμιας και Β'θμιας εκπαίδευσης		✓	✓	

11 - Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης	11.1 (11i) - Επένδυση στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και την ορθή διακυβέρνηση	11.1.1 (2.4) - Αναβάθμιση της ικανότητας της δημόσιας διοίκησης να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα			✓	✓
		11.1.2 (11i.1) - Ενίσχυση των φορέων και συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης για την υποστήριξη του επιτελικού της χαρακτήρα				✓
		11.1.3 (11i.2) - Προώθηση της λειτουργικής αναδιοργάνωσης των Φορέων του Δημοσίου Τομέα				✓
		11.1.4 (11i.3) - Αύξηση των φορέων του δημόσιου τομέα που εφαρμόζουν συστήματα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και εσωτερικού ελέγχου για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση				✓
		11.1.5 (11i.4) - Αύξηση των φορέων της δημόσιας διοίκησης όπου εφαρμόζονται νέα συστήματα αξιολόγησης και ορθολογικής διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού				✓
		11.1.6 (11i.5) - Αύξηση του αριθμού στελεχών / υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης με πιστοποιημένες διοικητικές ικανότητες				✓

Πηγές Χρηματοδότησης

ΜΗ ΕΠΙΣΤΡΕΠΤΕΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

ΠΕΠ Δυτικής Μακεδονίας

ΕΠ Ανταγωνιστικότητας, Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας

ΕΠ Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλοντος & Αειφόρου Ανάπτυξης

ΕΠ Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης

ΕΠ Μεταρρύθμισης Δημόσιου Τομέα

ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης

INTERREG

CREATIVE EUROPE

Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (Ε.Α.Π.) 2012-2016

ΚΑΠ

Λοιπές πηγές χρηματοδότησης (π.χ. ΣΑΝΑ (022/8 Καστοριάς & 026/8 Κοζάνης), ΕΠΑΔΥΜ, ΠΙΝΔΟΣ, κλπ.)

- ☞ Επίσης, θα αναζητηθεί η δυνατότητα χρήσης **λοιπών χρηματοδοτικών εργαλείων** (π.χ. Μόχλευση, Δάνειο από ELENA) **και τεχνικών** (π.χ. ΣΔΙΤ)

Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας

Στρατηγική Προτεραιότητα:

Βέλτιστη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων, ευρωπαϊκής ή εθνικής προέλευσης, χωρίς όμως η απορροφητικότητα να αποτελεί από μόνη της δείκτη ανάπτυξης

Κρίσιμες Παράμετροι Επιτυχίας:

- Βέλτιστος δυνατός **συντονισμός** των εμπλεκόμενων φορέων
- Ευρύτερη δυνατή **πολιτική & κοινωνική συναίνεση**, μέσω διαδικασιών **ανοιχτής & πολυεπίπεδης διακυβέρνησης**, όπως **διαβούλευση** & ανάπτυξη **συνεργασιών** με φορείς ιδιωτικού, δημόσιου & κοινωνικού τομέα σε τοπικό, διαπεριφερειακό, εθνικό & διεθνές επίπεδο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

«Μαζί παίρνουμε καλύτερες αποφάσεις για τον τόπο μας»

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας